

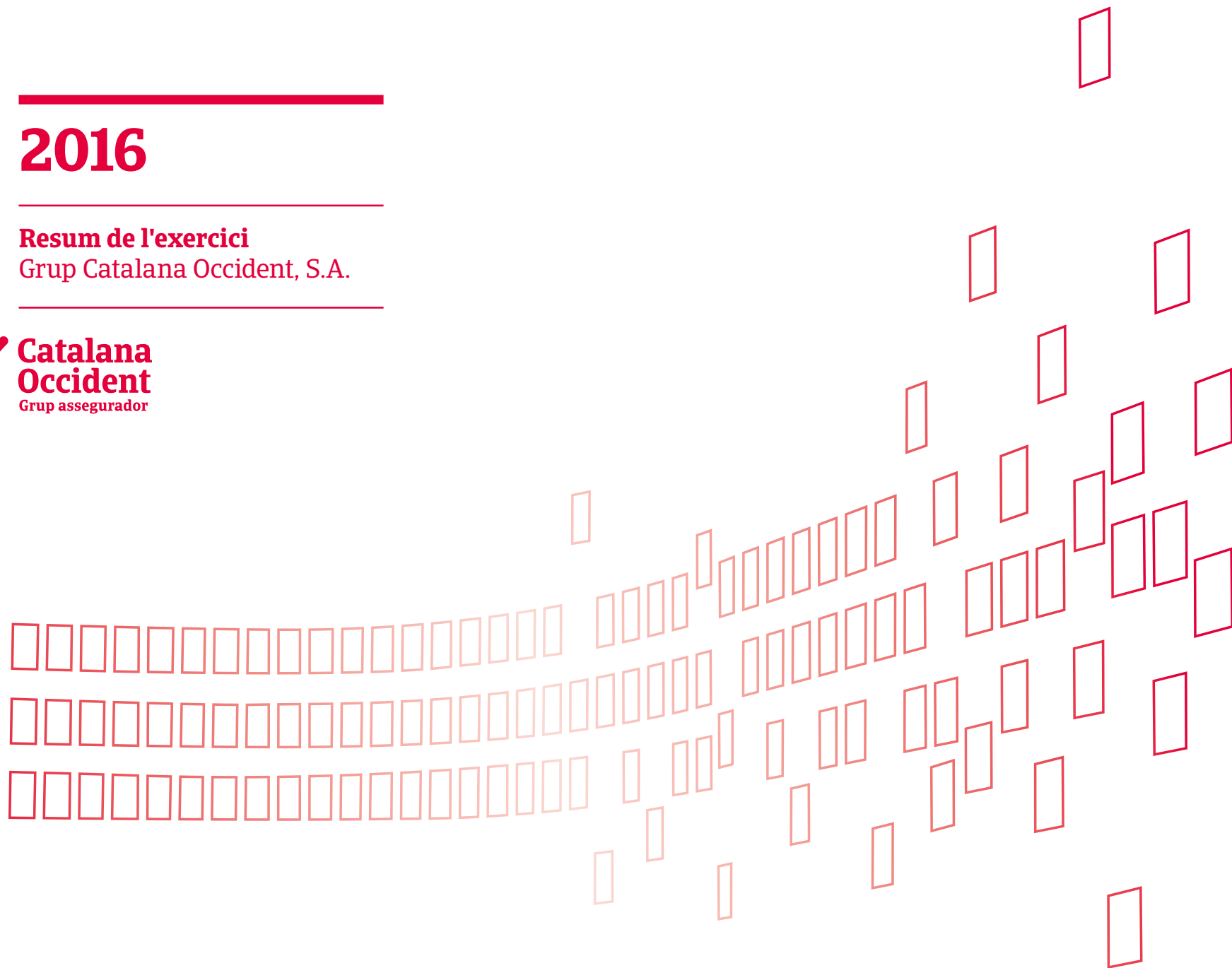

2016

Resum de l'exercici
Grup Catalana Occident, S.A.

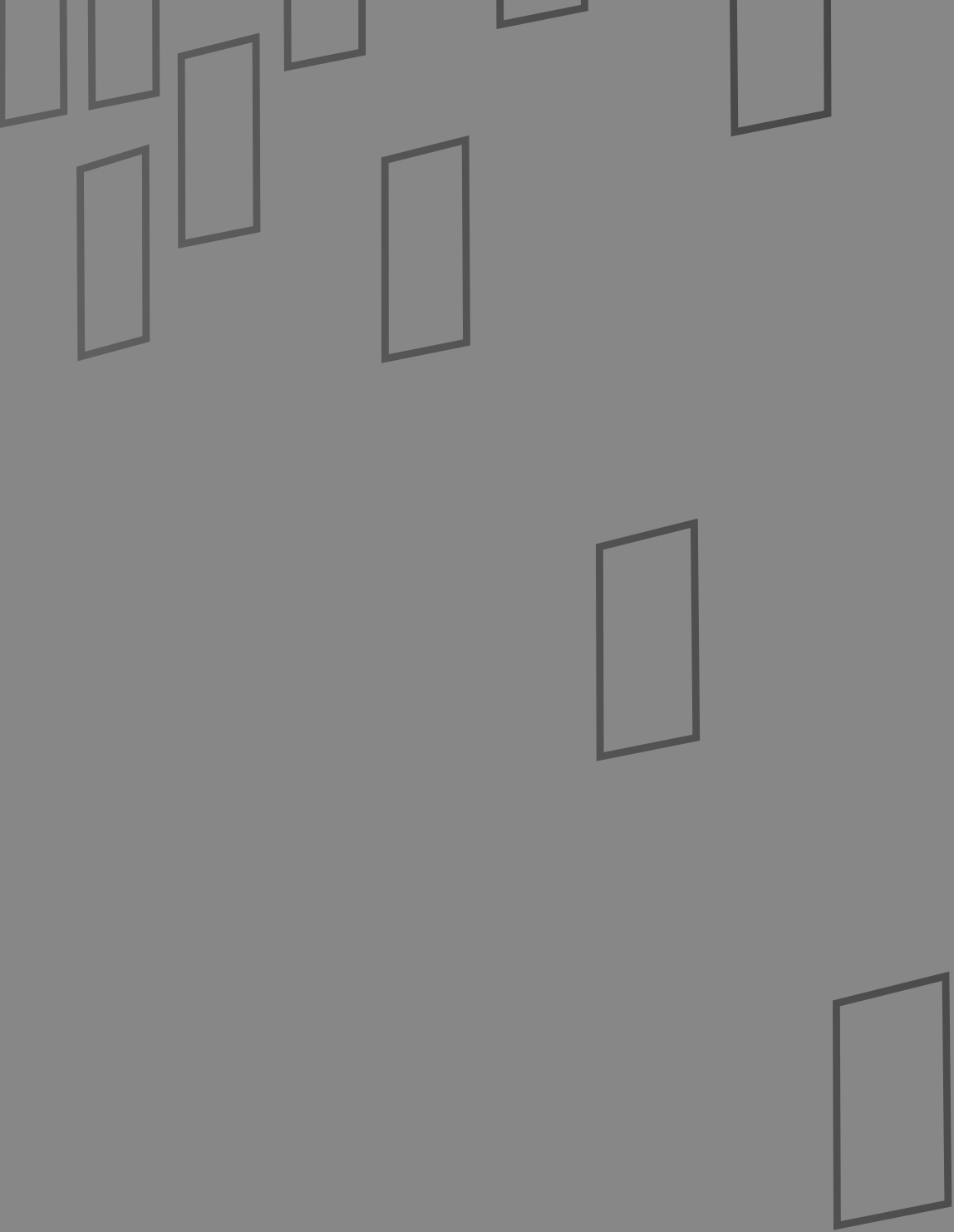
---

www.grupcatalanaoccident.cat

Índex

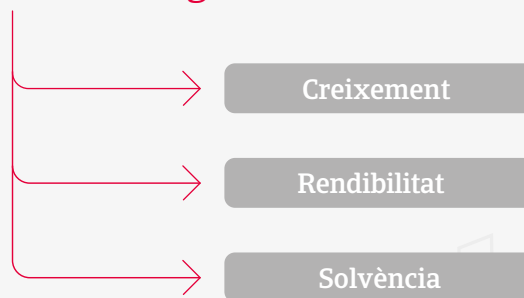

01	Carta del president	06
02	Panoràmica anual	08
03	Analistes i inversors	10
04	Grup Catalana Occident el 2016	12
05	Resultats del 2016	13
06	Model de negoci	25
07	Govern corporatiu	26
08	Compromís amb els grups d'interès	29
09	Comptes anuals consolidats	32

Grup Catalana Occident

Després de més de 150 anys d'història, el Grup Catalana Occident manté la seva essència genuïnament asseguradora amb el propòsit estratègic de "ser capdavanters en la protecció de riscos i en la previsió a llarg termini del mercat familiar i de la petita i mitjana empresa i ser líders internacionals en la cobertura de risc comercial".

Pilars estratègics

Fets rellevants al 2016

Simplificació corporativa en l'assegurança de crèdit

Adquisició del Grupo Previsora Bilbaína

Atradius adquireix la totalitat de les accions de Graydon

Més de
4 milions
de clients

Prop de
19.000
mediadors

Més de
6.800
empleats

6è

grup assegurador més gran d'Espanya

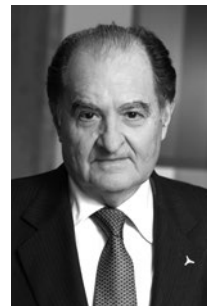
50 països
1.600 oficines

2n

grup d'assegurança de crèdit més gran del món

Carta del president

El Grup avança pel camí del creixement rendible, aferma la seva vocació genuïnament asseguradora i aporta valor social.

Benvolguts accionistes, col·laboradors i clients,

Tinc el plaer de compartir amb vostès l'informe anual de l'exercici 2016, especialment significatiu per al Grup Catalana Occident perquè consolida la tendència de creixement continu dels darrers anys.

En aquest document presentem les nostres magnituds principals i resultats, i aprofundim en els aspectes d'estratègia i cultura corporativa que ens situen en una posició de rellevància en els mercats i, en particular, en el sector assegurador, en què som el sisè operador nacional del negoci tradicional i el segon global de l'assegurança de crèdit, amb presència a més de cinquanta països.

La vinculació del sector de l'assegurança amb l'entorn macroeconòmic és indubtable. En aquest sentit, l'economia mundial va millorar els darrers mesos del 2016 gràcies a la recuperació d'economies avançades com les dels Estats Units, Europa i la Xina i va marcar una tendència d'acceleració, que es preveu que continuarà durant el 2017. En conjunt, l'economia global va créixer 3,1%, xifra inferior a la del 2015, però superior a la prevista a l'inici de l'any.

En l'àmbit nacional podem estar raonablement satisfets de la manera com van anar les coses l'any passat, en què el PIB va registrar un creixement de 3,2%. Consolidar aquesta tendència dependrà, en bona mesura, de si som capaços d'aconseguir un marc polític d'estabilitat en què es continuïn adoptant mesures adequades per crear ocupació, millorar la competitivitat i mantenir el model de benestar.

En el cas concret del sector assegurador, el 2016 va ser un bon exercici, que va comportar un canvi de tendència respecte d'anys anteriors, amb un creixement de dos dígits. L'assegurança espanyola va enfortir la seva posició i així va demostrar la seva capacitat per adaptar-se, superar els cicles econòmics i saber oferir a la societat el que aquesta demana.

En aquest entorn cada vegada més favorable, el Grup Catalana Occident avança pel camí del creixement rendible alhora que millora la seva posició competitiva en els seus mercats principals. Els nostres ingressos van arribar a 4.235 milions d'euros, és a dir, 10,7% més que el 2015. El benefici atribuït se situa en 295,6 milions d'euros, la qual cosa comporta un increment de 10,3% respecte de l'any anterior. El resultat consolidat va ser de 324,5 milions d'euros.

El rigor tècnic continua caracteritzant la nostra activitat, amb ràtios combinades de 92,1% en el negoci tradicional i de 76,8% en el de crèdit. Quant al capital, vam arribar a 3.508 milions d'euros, fet que comporta un augment de 7,5%, i vam obtenir una forta posició en la cobertura de provisions tècniques i de solvència. Cal destacar que el Grup i totes les seves entitats compleixen els requisits derivats de la normativa de solvència II, en vigor des de gener del 2016, i vam acreditar, com sempre, una sòlida ràtio de solvència.

L'evolució d'aquests resultats es reflecteix en el valor de la nostra acció, que es va mantenir en nivells molt semblants als del 2015, i va tancar en 31,1 euros. A més, les recomanacions dels analistes financers continuen sent favorables i indiquen més recorregut a l'alça.

Acabem un any en què, una vegada més, complim els objectius que emanen dels nostres pilars estratègics: creixement, rendibilitat i solvència. Mantenim així mateix la nostra essència genuïnament asseguradora, basada en una genètica d'orientació al client i vocació de servei que per a nosaltres és irrenunciable.

I, per descomptat, actuem guiats pels principis bàsics que han de regir la nostra activitat: l'ètica, la prudència, el rigor i la responsabilitat. Considero que amb aquestes bases el Grup Catalana Occident està preparat per continuar creixent en volum de negoci i resultats consolidats durant el 2017 i de manera paral·lela per millorar el seu resultat tècnic.

Més enllà de l'àmbit financer, el nostre Grup continua creixent i el 2016 va integrar el Grupo Previsora Bilbao, especialitzat en l'assegurança de decessos. Aquesta operació ens ha permès superar el 5% de quota de mercat en aquest segment. Cada vegada més equilibrem la nostra cartera i reforcem la nostra posició competitiva en el canal de mediadors, el prioritari en la nostra distribució.

Parel·lament continuem impulsant iniciatives adreçades a incrementar la nostra eficiència per mitjà de la simplificació de processos. Així el 2016 es van consolidar les plataformes comunes de tecnologia, gestió de sinistres i atenció al client que presten serveis a totes les companyies del Grup Catalana Occident, i es va assolir plena operativitat. D'aquesta manera aconseguim aprofitar sinergies, afavorir l'intercanvi de coneixement entre professionals i homogeneïtzar els nostres estàndards d'actuació, amb l'objectiu de guanyar en qualitat i eficàcia en benefici dels nostres clients.

També m'agradaria esmentar la nostra estratègia de responsabilitat corporativa, basada en la creació de valor social sostenible i el bon govern. El seu desenvolupament és transversal i implica totes les àrees de negoci i entitats del Grup en les seves tres dimensions: l'activitat econòmica, la gestió mediambiental i el compromís social. La sostenibilitat no és pas un concepte separat sinó integrat en la nostra estratègia.

A partir d'aquí, la nostra relació amb els grups d'interès es desenvolupa per mitjà de la posada en pràctica de compromisos específics basats en les nostres claus culturals, que defineixen

la nostra manera de ser i de fer dins del Grup Catalana Occident: persones, compromís, austeritat, visió a llarg termini, auto-crítica i innovació.

Durant més de 150 anys hem acreditat la nostra vocació de perdurar per mitjà del desenvolupament d'estratègies a llarg termini que han generat ocupació estable i benestar econòmic en el nostre entorn. També hem creat valor mitjançant l'activitat de la Fundació Jesús Serra, que canalitza l'acció social del Grup al voltant de quatre eixos: música i poesia, recerca i docència, esport i solidaritat. D'aquesta manera intentem retornar a la societat una part del que aquesta ens aporta. Des del punt de vista intern, la nostra Fundació també és un lloc de trobada i participació dels empleats de totes les companyies, fet que ajuda, sens dubte, a consolidar un grup unit.

Em resulta complicat abastar en aquesta carta tots els aspectes d'interès que poden trobar en aquest informe, de manera que els animo a llegir-lo amb atenció i deteniment.

Abans d'acabar, vull dedicar un record al nostre company i, per a molts, amic, Josep Vilá, conseller delegat de Plus Ultra Seguros, que ens va deixar de manera prematura i dolorosa el 2016. La seva profunda humanitat i la seva professionalitat es mantenen vives entre els qui el vam conèixer.

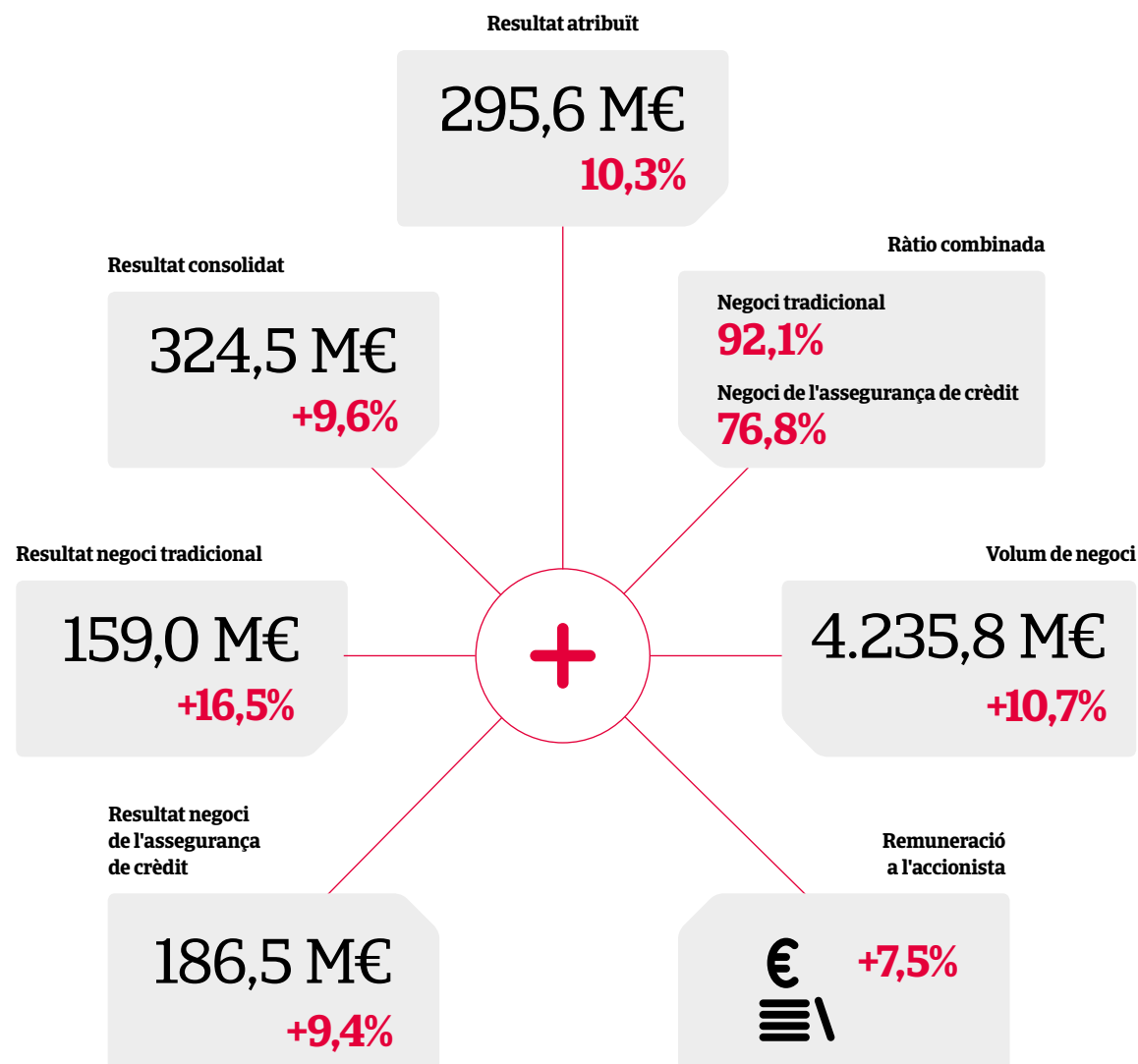
Finalment aprofito aquest espai per agrair l'esforç fet pels nostres empleats i col·laboradors durant aquest any, el suport dels nostres accionistes i la confiança dipositada en nosaltres dels nostres clients. Plegats hem assolit excel·lents resultats. Per això els agrairé que acceptin la meua invitació a continuar formant part de la nostra història.

Josep Maria Serra
President

Magnituds principals

El Grup Catalana Occident tanca l'exercici 2016 amb un comportament favorable de les seves magnituds principals, i ha millorat els resultats, els ingressos i el capital.

- Increment de 9,6% en el resultat consolidat, i arriba a 324,5 milions d'euros.
- Millora dels resultats recurrents:
  - Negoci tradicional, amb 159,0 milions d'euros, +16,5%.
  - Negoci de l'assegurança de crèdit, amb 186,5 milions d'euros, +9,4%.
- Creixement de 10,7% del volum de negoci, i arriba a 4.235,8 milions d'euros.
- Excel·lent ràtio combinada:
  - 92,1% en el negoci tradicional (no-vida).
  - 76,8% en el negoci de l'assegurança de crèdit.
- Adquisició del Grupo Previsora Bilbaína, especialitzat en assegurances de decessos.
- Reforç de la solidesa patrimonial, amb uns recursos permanents a valor de mercat de 3.508,5 milions d'euros.
- Augment de 7,5% en la remuneració a l'accionista.

Dades més significatives		2012	2013	2014	2015	2016	% var. 15-16
A	Volum de negoci	3.177,5	3.201,8	3.437,6	3.826,1	4.235,8	10,7%
	– Negoci tradicional	1.612,5	1.686,9	1.825,7	2.150,8	2.547,3	18,4%
	– Negoci de l'assegurança de crèdit	1.565,0	1.515,0	1.611,9	1.675,3	1.688,5	0,8%
B	Resultat consolidat	222,8	243,9	268,1	296,1	324,5	9,6%
	– Negoci tradicional*	117,8	122,6	123,9	136,5	159,0	16,5%
	– Negoci de l'assegurança de crèdit	104,5	126,1	152,3	170,4	186,5	9,4%
	– No recurrent**	0,5	-4,9	-8,1	-10,8	-21,0	
	Atribuït a la societat dominant	200,2	221,1	242,1	268,1	295,6	10,3%
C	Recursos permanents	1.795,3	2.100,3	2.685,7	2.797,7	3.039,6	8,6%
	Recursos permanents a valor de mercat	2.343,0	2.607,3	3.168,2	3.262,5	3.508,5	7,5%
D	Provisions tècniques	6.844,3	6.905,5	7.235,0	9.074,3	9.351,0	3,0%
E	Fons administrats	7.818,2	8.381,9	9.480,8	11.055,8	11.672,1	5,6%
F	Dades per acció (xifres en euros)						
	Benefici atribuït	1,7	1,8	2,0	2,2	2,5	10,3%
	Dividend per acció	0,57	0,59	0,63	0,67	0,72	7,5%
	Rendibilitat per dividend	4,8%	3,0%	2,4%	2,4%	2,7%	
	Pay-out	34,2%	32,0%	31,2%	30,1%	29,4%	
	Preu d'acció	13,8	26,0	24,0	32,0	31,1	
	Revaloració de l'acció	12,2%	89,0%	-7,8%	33,5%	-2,8%	
	PER	8,3	14,1	11,9	14,4	12,6	
	ROE	14,0%	12,8%	11,2%	11,7%	11,7%	
G	Dades no financeres						
	Nre. d'empleats	5.636	5.573	5.570	6.486	6.817	5,1%
	% de contractes fixos					96,8%	
	% homes sobre el total d'empleats					51,8%	
	Nre. d'oficines	1.186	1.153	1.173	1.387	1.638	12,0%
	Nre. de mediadors	18.833	18.671	19.779	17.744	18.910	6,6%
	Índex de satisfacció***					83,7%	
	Nivell de promoció suggerida (NPS)***					34,8%	
	Índex de permanència***					92,1%	

(Xifres en milions d'euros)

* Des de juny del 2012 fins a juny del 2015 es considera el 49% del resultat net de Plus Ultra Seguros dins del resultat financer del negoci tradicional. A partir de juliol del 2015, havent-se adquirit el 51% restant, s'incorpora el 100% de Plus Ultra Seguros per integració global. Des d'octubre s'incorpora el negoci del Grupo Previsora Bilbaina.

** El 2016 es van reclassificar partides entre conceptes recurrents i no recurrents. A fi de comparar exercicis s'ofereix un proforma d'anys anteriors.

*** Només fan referència a les entitats del negoci tradicional.

Retribució a l'accionista

El 2016 el Grup va incrementar 7,5% el dividend.

Dividends

El Grup va fer el pagament de tres dividends en efectiu per un import total de 0,4113 €/acció. Aquests pagaments es van fer efectius el 13 de juliol del 2016, el 13 d'octubre del 2016 i el 15 de febrer del 2017. A més, el Consell d'Administració va acordar, en la reunió del 23 del febrer del 2017, proposar a la Junta General d'Accionistes un augment de 7,5% del dividend complementari, que es pagaria el 10 de maig del 2017. Amb això el Grup repartiria un total de 0,7232 €/acció (86,8 milions d'euros).

Aquest dividend equival a un *pay-out* de 29,4% sobre el resultat atribuït de l'exercici 2016 i una rendibilitat sobre la cotització mitjana el 2016 de 2,72%.

El comportament històric de la distribució de dividend demostra el clar compromís del Grup amb la retribució a l'accionista.

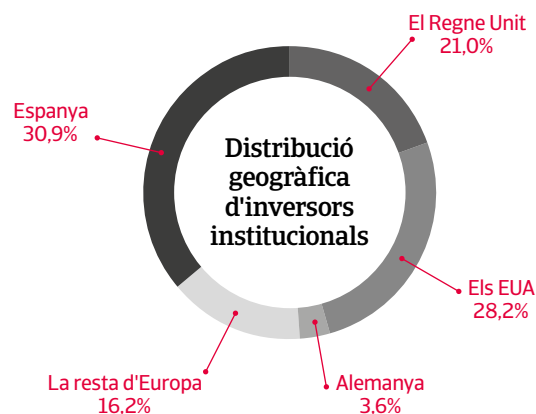
Estructura accionarial

L'accionista de referència del Grup Catalana Occident és INOC, SA, que controla aproximadament el 62,1% del capital social.

El Grup té en autocartera 2.039.537 títols, és a dir, l'1,70% d'accions pròpies, per mitjà de Salerno 94.

El 35,1% restant és *free-float*, i prop de la meitat està en mans d'inversors institucionals.

El gràfic següent mostra la distribució geogràfica dels inversors institucionals.

Relació amb el mercat financer

El Grup Catalana Occident manté una relació fluida i propera amb el mercat financer i ofereix canals de comunicació específics:

Analistes i inversors

+34 935 820 518

analistas@catalanaoccidente.com

Atenció a l'accionista

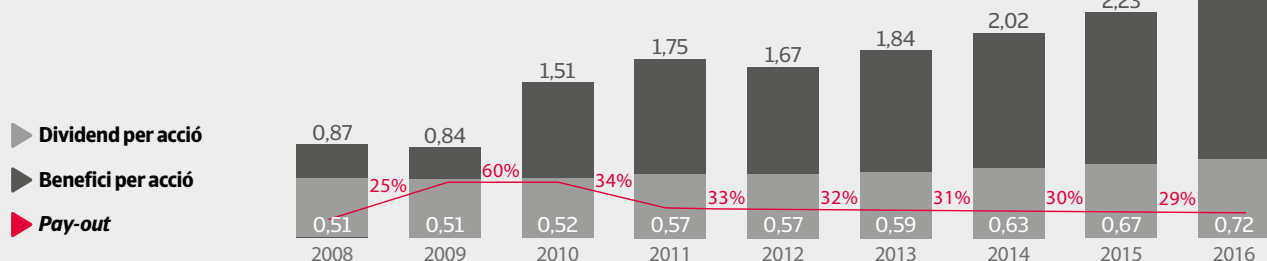
+34 935 820 667

accionistas@catalanaoccidente.com

Durant el 2016 el Grup va transmetre la seva proposta de valor als mercats financers per mitjà de la retransmissió trimestral dels resultats publicats (per mitjà del lloc web en castellà i anglès) i amb tretze campanyes itinerants a diversos països europeus i tres fòrums/conferències. En total es van mantenir 165 reunions amb inversors i es van atendre més de 500 trucades d'accionistes, analistes i inversors.

(www.grupcatalanaoccident.cat)

Evolució del dividend

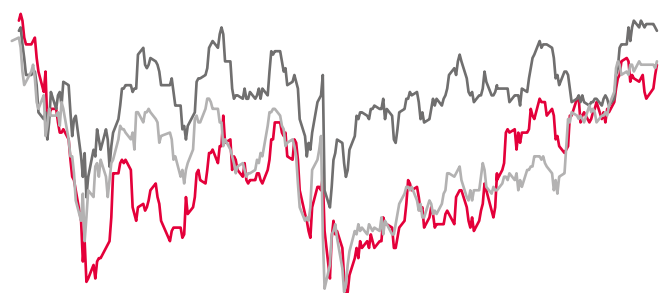

Evolució de l'acció

Les accions del Grup Catalana Occident estan admeses a contractació oficial en dues borses de valors espanyoles, Barcelona i Madrid, i cotitzen en el mercat continu. Formen, així mateix, part de l'índex IBEX Medium Cap, amb una ponderació de 7,54%.

Durant l'exercici 2016 l'acció del Grup Catalana Occident, S. A. es va comportar més bé que l'Eurostoxx Insurance.

Evolució de l'acció

31/12/2015   30/6/2016   31/12/2016

- ▶ Grup Catalana Occident
- ▶ IBEX-35
- ▶ Eurostoxx Insurance

Cotització (euros per acció)	2012	2013	2014	2015	2016
Mínima	9,21	13,77	21,50	23,32	22,77
Màxima	14,50	26,64	31,34	32,33	31,80
Tancament del període	13,77	26,02	23,99	32,02	31,11

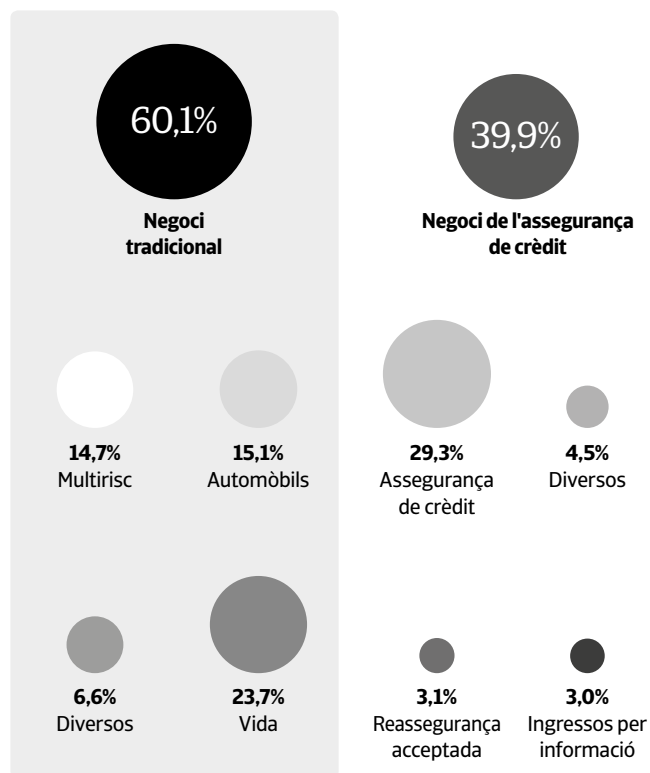
Altres dades (en euros)	2012	2013	2014	2015	2016
Nre. d'accions	120.000.000	120.000.000	120.000.000	120.000.000	120.000.000
Valor nominal de l'acció	0,30	0,30	0,30	0,30	0,30
Contractació mitjana diària (accions)	142.608	176.921	144.278	72.331	84.550
Contractació mitjana diària (euros)	1.685.430	3.478.053	3.832.467	2.019.052	2.237.519

Rendibilitat	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2015	2016	TACC 02-16
GCO (%)	-7,21	78,5	86,48	-36,67	-18,01	12,22	33,5	-2,84	16,5%
IBEX-35 (%)	-28,11	17,37	31,79	-39,43	-17,43	-4,66	-7,15	-2,00	3,2%
Eurostoxx Insurance (%)	-51,23	7,89	17,18	-46,58	2,07	32,92	14,12	-5,60	4,2%

Evolució del Grup el 2016

El Grup Catalana Occident ha incrementat per sobre de 10% tant els ingressos com el resultat atribuït.

Distribució del negoci

Compte de resultats	2012	2013	2014	2015	2016	% var. 15-16
Primes	3.070,1	3.091,4	3.322,2	3.704,6	4.108,4	10,9%
Primes adquirides	3.076,1	3.121,4	3.289,6	3.703,9	4.085,3	10,3%
Ingressos per informació	107,5	110,4	115,3	121,5	127,4	4,9%
Ingressos nets per assegurances	3.183,5	3.231,8	3.404,8	3.825,4	4.212,7	10,1%
Cost tècnic	1.951,8	1.991,8	2.088,9	2.339,1	2.575,4	10,1%
<i>% sobre total d'ingressos nets</i>	<i>61,3%</i>	<i>61,6%</i>	<i>61,4%</i>	<i>61,1%</i>	<i>61,1%</i>	
Comissions	373,7	365,1	372,9	442,1	508,3	15,0%
<i>% sobre total d'ingressos nets</i>	<i>11,7%</i>	<i>11,3%</i>	<i>11,0%</i>	<i>11,6%</i>	<i>12,1%</i>	
Despeses	597,7	608,5	628,4	698,8	744,8	6,6%
<i>% sobre total d'ingressos nets</i>	<i>18,8%</i>	<i>18,8%</i>	<i>18,5%</i>	<i>18,3%</i>	<i>17,7%</i>	
Resultat tècnic després de despeses	260,4	266,5	314,5	345,4	384,2	11,2%
<i>% sobre total d'ingressos nets</i>	<i>8,2%</i>	<i>8,2%</i>	<i>9,2%</i>	<i>9,0%</i>	<i>9,1%</i>	
Resultat financer	48,0	73,0	73,9	84,8	62,3	-26,5%
<i>% sobre total d'ingressos nets</i>	<i>1,5%</i>	<i>2,3%</i>	<i>2,2%</i>	<i>2,2%</i>	<i>1,5%</i>	
Resultat compte no tècnic no financer	-16,8	-22,4	-10,7	-22,8	-22,2	
<i>% sobre total d'ingressos nets</i>	<i>-0,5%</i>	<i>-0,7%</i>	<i>-0,3%</i>	<i>-0,6%</i>	<i>-0,5%</i>	
Resultat activitats complementàries sobre crèdit	6,6	4,9	4,1	8,0	8,6	7,5%
<i>% sobre total d'ingressos nets</i>	<i>0,2%</i>	<i>0,2%</i>	<i>0,1%</i>	<i>0,2%</i>	<i>0,2%</i>	
Resultat abans d'impostos	298,2	322,0	381,8	415,4	432,8	4,2%
<i>% sobre total d'ingressos nets</i>	<i>9,4%</i>	<i>10,0%</i>	<i>11,2%</i>	<i>10,9%</i>	<i>10,3%</i>	
Resultat consolidat	222,8	243,9	268,1	296,1	324,5	9,6%
Resultat atribuït a minoritaris	22,6	22,8	26,0	28,0	28,9	3,2%
Resultat atribuït	200,2	221,1	242,1	268,1	295,6	10,3%
<i>% sobre total d'ingressos nets</i>	<i>6,3%</i>	<i>6,8%</i>	<i>7,1%</i>	<i>7,0%</i>	<i>7,0%</i>	

(Xifres en milions d'euros)

* Des de juny del 2012 fins a juny del 2015 es considera el 49% del resultat net de Plus Ultra Seguros dins del resultat financer del negoci tradicional. A partir de juliol del 2015, havent-se adquirit el 51% restant, s'incorpora el 100% de Plus Ultra Seguros per integració global. Des d'octubre s'incorpora el negoci del Grupo Previsora Bilbaína.

Negoci tradicional

El negoci tradicional ha presentat una evolució molt positiva, amb un creixement de 18,4% en facturació i de 16,5% en resultats.

Les dades de l'exercici 2016 incorporen la totalitat del negoci de Plus Ultra Seguros, mentre que l'any 2015 només les incorporen des de juliol. Des d'octubre del 2016 s'incorpora el negoci del Grupo Previsora Bilbaína.

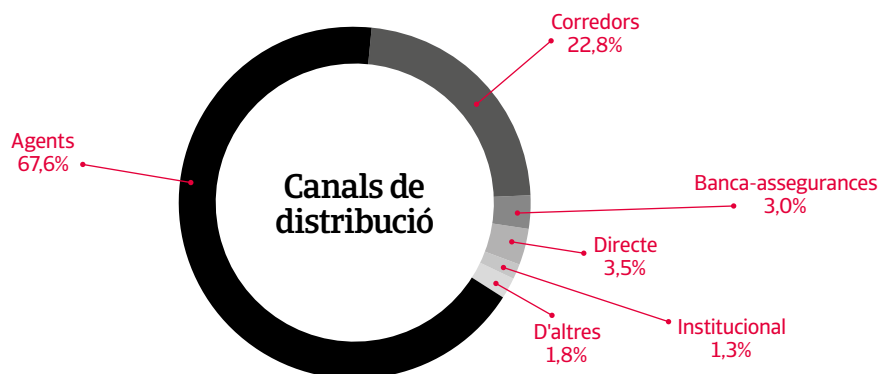
La facturació del negoci tradicional en el tancament de l'exercici presenta un increment de 18,4%, amb el suport tant d'un augment del nombre de clients com de la prima mitjana.

El resultat tècnic amb 150,7 milions d'euros millora 0,2 p.p. sobre ingressos i mostra la contribució estable dels negocis d'Assegurances Catalana Occident, Seguros Bilbao i NorteHispana Seguros, així com la millora progressiva del negoci de Plus Ultra Seguros. El resultat recurrent després d'impostos creix 16,5%, amb 159,0 milions d'euros.

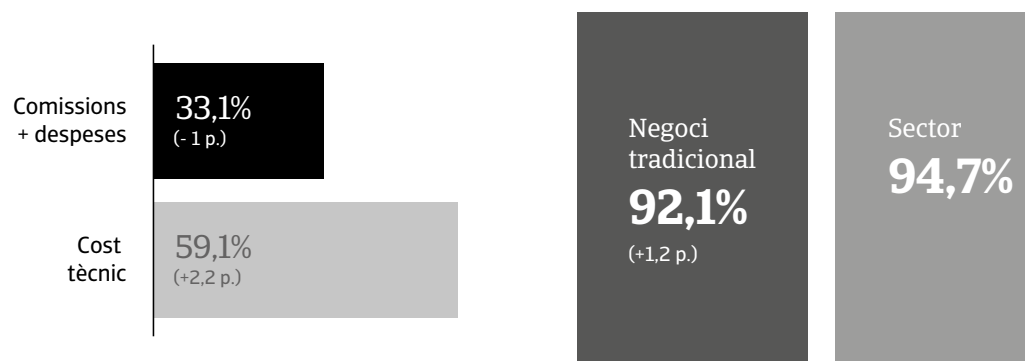
Negoci tradicional*	2012	2013	2014	2015	2016	% var.	15-16
Primes facturades	1.612,5	1.686,9	1.825,7	2.150,8	2.547,3		18,4%
Primes exúniques de vida	1.316,6	1.260,7	1.261,0	1.615,4	2.070,7		28,2%
Primes adquirides	1.637,7	1.709,6	1.832,0	2.167,1	2.527,7		16,6%
Resultat tècnic després de despeses	139,7	128,2	117,5	126,3	150,7		19,3%
% sobre primes adquirides	8,5%	7,5%	6,4%	5,8%	6,0%		
Resultat financer	31,7	45,0	54,5	70,1	71,5		2,0%
% sobre primes adquirides	1,9%	2,6%	3,0%	3,2%	2,8%		
Resultat no tècnic no financer	-12,9	-8,3	-8,2	-11,5	-12,4		
Impost sobre societats	-40,7	-42,3	-39,9	-48,4	-50,7		
Resultat recurrent	117,8	122,6	123,9	136,5	159,0		16,5%
Resultat no recurrent	-11,2	-6,0	-1,9	5,2	5,1		
Resultat total	106,6	116,6	122,0	141,7	164,1		15,8%

(Xifres en milions d'euros)

* Des de juny del 2012 fins a juny del 2015 es considera el 49% del resultat net de Plus Ultra Seguros dins del resultat financer del negoci tradicional. A partir de juliol del 2015, havent-se adquirit el 51% restant, s'incorpora el 100% de Plus Ultra Seguros per integració global. Des d'octubre s'incorpora el negoci del Grupo Previsora Bilbaína. El 2016 es van recllassificar decessos i salut, que van passar de diversos al negoci de vida. A fi de comparar exercicis s'ofereix un proforma dels exercicis anteriors.

Ràtio combinada negoci del tradicional

Multirisc

Millora el resultat amb el suport de l'adaptació contínua dels productes a les necessitats dels clients i l'excel·lent evolució de la sinistralitat.

Multirisc	2012	2013	2014	2015	2016	% var. 15-16
Primes facturades	420,6	410,2	407,0	508,6	624,1	22,7%
Primes adquirides	423,2	414,6	410,0	517,3	623,4	20,5%
Nombre de sinistres	393.121	417.407	422.870	613.030	615.260	0,4%
Cost mitjà dels sinistres, en €	568,9	514,0	500,3	457,9	533,6	16,5%
Provisions tècniques	331,9	329,5	331,1	540,1	540,8	0,1%
% cost tècnic	52,9%	51,7%	51,6%	54,3%	52,7%	-1,6
% comissions	19,5%	19,2%	19,3%	20,2%	20,5%	0,3
% despeses	15,6%	16,5%	16,6%	16,8%	16,7%	-0,1
% ràtio combinada	87,9%	87,4%	87,5%	91,2%	89,8%	-1,4
Resultat tècnic després de despeses	51,2	52,1	50,7	45,6	63,4	39,0%
% sobre primes adquirides	12,1%	12,6%	12,4%	8,8%	10,2%	
Resultat financer	6,5	7,1	6,2	10,4	14,8	42,3%
% sobre primes adquirides	1,5%	1,7%	1,5%	2,0%	2,4%	
Resultat tècnic - financer	57,7	59,2	56,9	56,0	78,2	39,6%
% sobre primes adquirides	13,6%	14,3%	13,9%	10,8%	12,5%	

(Xifres en milions d'euros)

Automòbils

Evolució positiva de la facturació, amb una millora significativa en la fidelització de clients.

Automòbils	2012	2013	2014	2015	2016	% var. 15-16
Primes facturades	357,7	326,9	322,0	458,0	639,0	39,5%
Primes adquirides	373,9	339,7	325,0	456,2	622,5	36,5%
Nombre de sinistres	213.750	198.567	189.655	523.648	561.605	7,2%
Cost mitjà dels sinistres, en €	1.078,0	1.054,3	1.043,6	820,6	890,5	8,5%
Provisions tècniques	402,8	399,1	402,8	722,3	836,6	15,8%
% cost tècnic	63,5%	61,6%	60,9%	63,4%	69,0%	5,6
% comissions	11,9%	11,9%	11,8%	11,3%	11,2%	-0,1
% despeses	18,0%	19,3%	20,1%	17,7%	16,2%	-1,5
% ràtio combinada	93,4%	92,8%	92,8%	92,4%	96,4%	4,0
Resultat tècnic després de despeses	24,5	24,2	23,7	34,6	23,3	-32,7%
% sobre primes adquirides	6,6%	7,1%	7,3%	7,6%	3,7%	
Resultat financer	9,9	10,2	9,0	15,1	20,5	35,8%
% sobre primes adquirides	2,6%	3,0%	2,8%	3,3%	3,3%	
Resultat tècnic - financer	34,4	34,4	32,7	49,8	43,7	-12,2%
% sobre primes adquirides	9,2%	10,1%	10,1%	10,9%	7,0%	

(Xifres en milions d'euros)

Diversos

Millora dels resultats i de la facturació impulsada pels rams de particulars.

Diversos*	2012	2013	2014	2015	2016	% var. 15-16
Primes facturades	151,1	140,1	137,3	196,3	280,5	42,9%
Primes adquirides	157,7	145,6	139,3	204,5	279,3	36,6%
Nombre de sinistres	51.800	50.346	46.590	89.528	86.393	-3,5%
Cost mitjà dels sinistres, en €	1.342,9	1.287,9	1.266,8	1.118,7	1.656,8	48,1%
Provisions tècniques	305,2	291,1	285,1	477,7	403,8	-15,5%
% cost tècnic	44,1%	44,5%	42,4%	49,0%	51,2%	2,2
% comissions	21,9%	21,8%	21,5%	21,3%	21,2%	-0,1
% despeses	16,7%	16,8%	18,4%	17,0%	15,7%	-1,3
% ràtio combinada	82,7%	83,1%	82,4%	87,3%	88,1%	0,8
Resultat tècnic després de despeses	27,3	24,7	24,6	26,0	33,1	27,3%
% sobre primes adquirides	17,3%	17,0%	17,7%	12,7%	11,9%	
Resultat financer	5,9	6,0	5,2	8,1	9,4	16,0%
% sobre primes adquirides	3,7%	4,1%	3,7%	4,0%	3,4%	
Resultat tècnic - financer	33,2	30,6	29,8	34,1	42,5	24,6%
% sobre primes adquirides	21,1%	21,0%	21,4%	16,7%	15,2%	

(Xifres en milions d'euros)

Vida

Augmenta el resultat amb el suport d'un bon comportament de la sinistralitat i un resultat financer estable.

Vida*	2012	2013	2014	2015	2016	% var. 15-16
Facturació d'assegurances de vida	683,1	809,7	959,3	987,9	1.003,7	1,6%
Salut	17,1	17,7	20,3	36,0	53,6	48,9%
Decessos	65,5	70,7	74,3	78,3	92,2	17,8%
Primes periòdiques	307,6	295,1	300,0	338,2	381,3	12,7%
Primes úniques	292,9	426,2	564,7	535,4	476,6	-11,0%
Aportacions a plans de pensions	37,5	47,3	48,3	54,8	48,9	-10,8%
Aportacions netes a fons d'inversió	-5,2	-5,6	9,6	8,5	-0,4	
Volum de fons gestionats	3.970,3	4.278,8	4.208,0	5.230,3	5.538,5	5,9%
Primes adquirides	682,9	809,7	957,6	989,1	1.002,4	1,3%
Resultat tècnic després de despeses	36,7	27,2	18,5	20,1	30,9	53,7%
% sobre primes adquirides	5,4%	3,4%	1,9%	2,0%	3,1%	
Resultat financer	22,9	28,6	37,3	30,3	32,0	5,6%
% sobre primes adquirides	3,4%	3,5%	3,9%	3,1%	3,2%	
Resultat tècnic - financer	59,6	55,8	55,7	50,4	62,9	24,8%
% sobre primes adquirides	8,7%	6,9%	5,8%	5,1%	6,3%	

(Xifres en milions d'euros)

* El 2016 es van recllassificar decessos i salut, que van passar de diversos al negoci de vida. A fi de comparar exercicis s'ofereix un proforma dels exercicis anteriors.

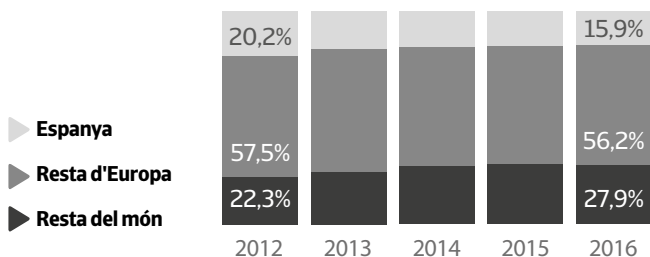
Negoci de l'assegurança de crèdit

El resultat recurrent augmenta 9,4% fins a 186,5 milions d'euros.

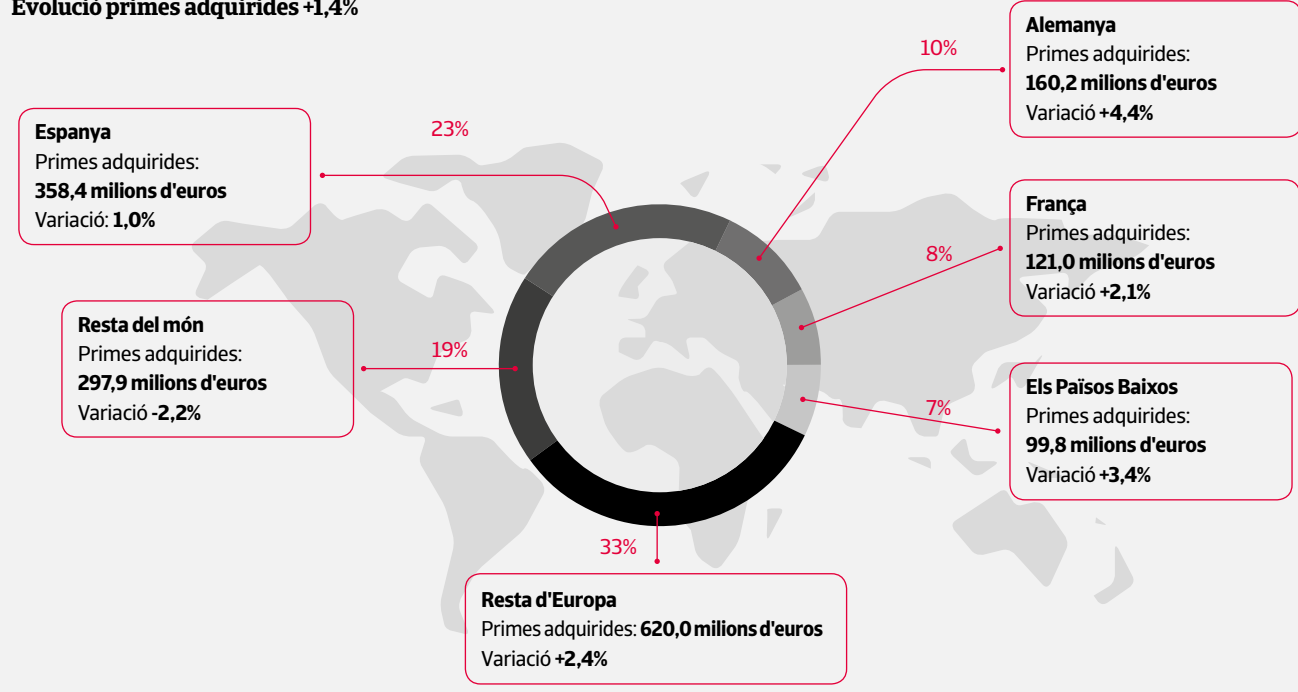
En el negoci de l'assegurança de crèdit, el Grup va augmentar els ingressos 1,6%, fins a 1.685,2 milions d'euros. Les primes adquirides, amb 1.557,8 milions d'euros, van créixer 1,4%, esperonades pel creixement de 4,4% a Alemanya i de 3,4 als Països Baixos. A Espanya, principal mercat, les primes adquirides van créixer 1,0%, amb el suport d'un volum més elevat de vendes dels clients que va contrarestar la pressió en preus. Per la seva banda, els serveis d'informació, amb 127,4 milions d'euros, van créixer 4,9%.

En termes de volum, mesurat com a cúmul de risc (TPE), el Grup va augmentar 4,3%, fins a 587,1 milers de milions d'euros. Europa representa el 72,1% de l'exposició total i Espanya és el principal mercat, amb el 15,9% del total. Àsia i Austràlia representen el 13,5% i l'exposició en aquests països s'ha reduït 0,8% des del començament d'any.

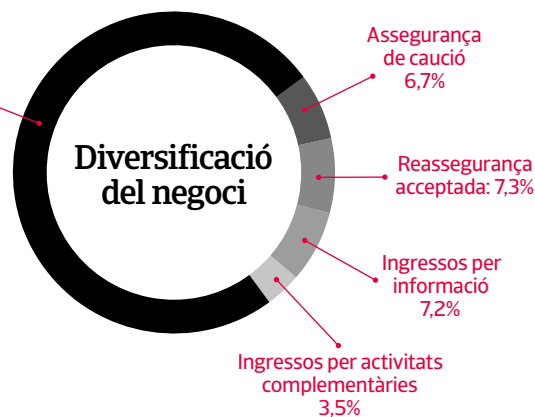
Evolució del cúmul de risc (TPE)

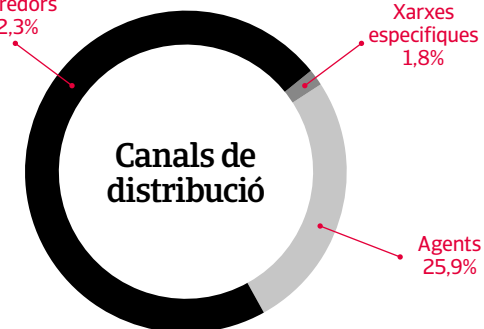
Evolució primes adquirides +1,4%

Assegurança de crèdit 74,3%

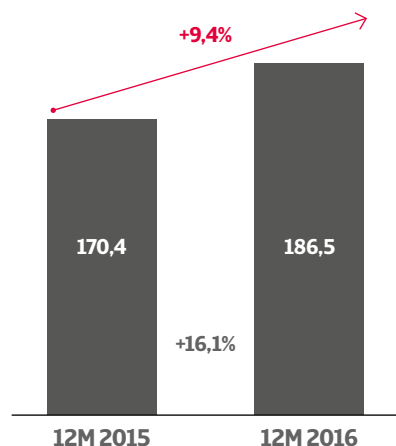

Corredors 72,3%

Augment del resultat recurrent

El resultat recurrent augmenta 9,4% amb el suport del bon comportament tècnic. El resultat tècnic millora 9,7%, amb un nivell de sinistralitat estable tant en nombre de sinistres com en el seu cost mitjà, i representa 42,0% dels ingressos nets. En incorporar-hi l'efecte de la reassegurança, la ràtio de despeses i comissions empitjora 1,2 p. p.

La ràtio de cessió de la reassegurança es manté en el 42,5%, el mateix nivell que l'any anterior.

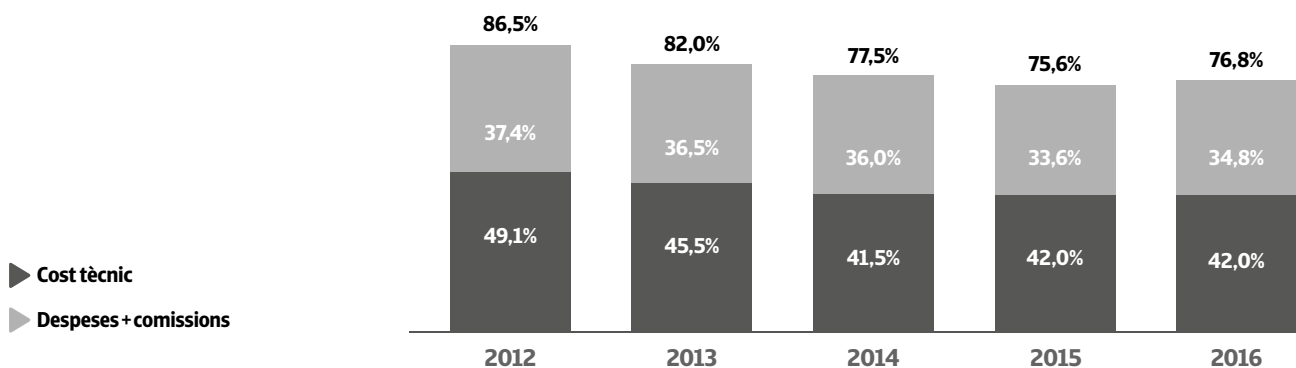
Incorporant-hi l'import de despeses i comissions i l'efecte de la reassegurança, la ràtio combinada se situa en nivells mínims de 76,8%.

Adicionalment el resultat financer aporta 14,8 milions d'euros i les activitats complementàries aporten 7,5% més, fins a 8,6 milions d'euros (explicat en la secció corresponent).

Negoci de l'assegurança de crèdit	2012	2013	2014	2015	2016	% var. 15-16
Primes adquirides	1.439,8	1.412,1	1.457,6	1.536,8	1.557,8	1,4%
Ingressos d'informació	107,5	110,4	115,3	121,5	127,4	4,9%
Ingressos nets	1.547,3	1.522,5	1.572,9	1.658,3	1.685,2	1,6%
Resultat tècnic després despeses	213,7	289,5	355,3	343,4	376,8	9,7%
% sobre ingressos	13,8%	19,0%	22,6%	20,7%	22,4%	
Resultat de reassegurança	-109,6	-131,0	-145,8	-103,0	-140,1	36,0%
% sobre ingressos	-7,1%	-8,6%	-10,0%	-6,7%	-9,0%	
Resultat tècnic net	104,1	158,5	209,5	240,4	236,7	-1,5%
% sobre ingressos	6,7%	10,4%	13,3%	14,5%	14,0%	
Resultat financer	27,5	13,3	13,7	4,8	14,8	
% sobre ingressos	1,8%	0,9%	0,9%	0,3%	0,9%	
Resultat activitats complementàries	6,6	4,9	4,1	8,0	8,6	7,5%
Impost sobre societats	-33,6	-47,2	-70,4	-71,1	-64,3	
Ajustaments	-0,1	-3,4	-4,6	-11,6	-9,4	
Resultat recurrent	104,5	126,1	152,3	170,4	186,5	9,4%
Resultat no recurrent	11,8	1,1	-6,0	-15,9	-26,1	
Resultat total del negoci	116,3	127,2	146,3	154,5	160,4	3,8%

(Xifres en milions d'euros)

Evolució de la ràtio combinada neta

Despeses i comissions

L'import de les despeses generals i comissions queda impactat per la incorporació diferent del negoci de Plus Ultra Seguros, que va ser plena el 2016 i només des de juliol del 2015.

En termes relatius, la ràtio de despeses i comissions sobre ingressos es manté en nivells de 29,6%, i reflecteix l'estricta contenció de despeses.

En el negoci tradicional, les despeses generals, considerant la totalitat de Plus Ultra Seguros en tots dos exercicis, decreixen 0,6%.

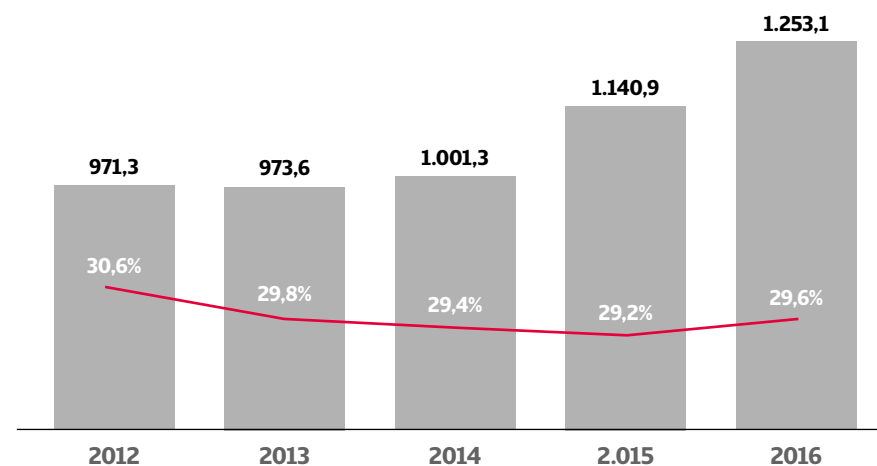
En el negoci de l'assegurança de crèdit, les despeses han quedat impactades negativament pel tipus de canvi en, aproximadament, 6,7 milions d'euros. Excloent-ne aquest efecte, les despeses s'haurien incrementat 1,6%.

Les despeses no recurrents per import de 5 milions d'euros corresponen al negoci de l'assegurança de crèdit i s'expliquen en l'apartat específic.

Despeses i comissions	2012	2013	2014	2015	2016	% var. 15-16
Negoci tradicional	238,6	238,9	240,9	286,8	338,9	18,2%
Negoci de l'assegurança de crèdit	361,1	360,4	388,6	389,3	400,9	3,0%
Despeses no recurrents	-2,1	9,2	-1,1	22,7	5,0	
Total despeses	597,6	608,5	628,4	698,8	744,8	6,6%
Comissions	373,7	365,1	372,9	442,1	508,3	15,0%
Total despeses i comissions	971,3	973,6	1.001,3	1.140,9	1.253,1	9,8%
% despeses i comissions sobre ingressos	30,6%	29,8%	29,4%	29,2%	29,6%	

(Xifres en milions d'euros)

► Total despeses i comissions
 ► % despeses i comissions sobre ingressos*

Resultat de la reassegurança

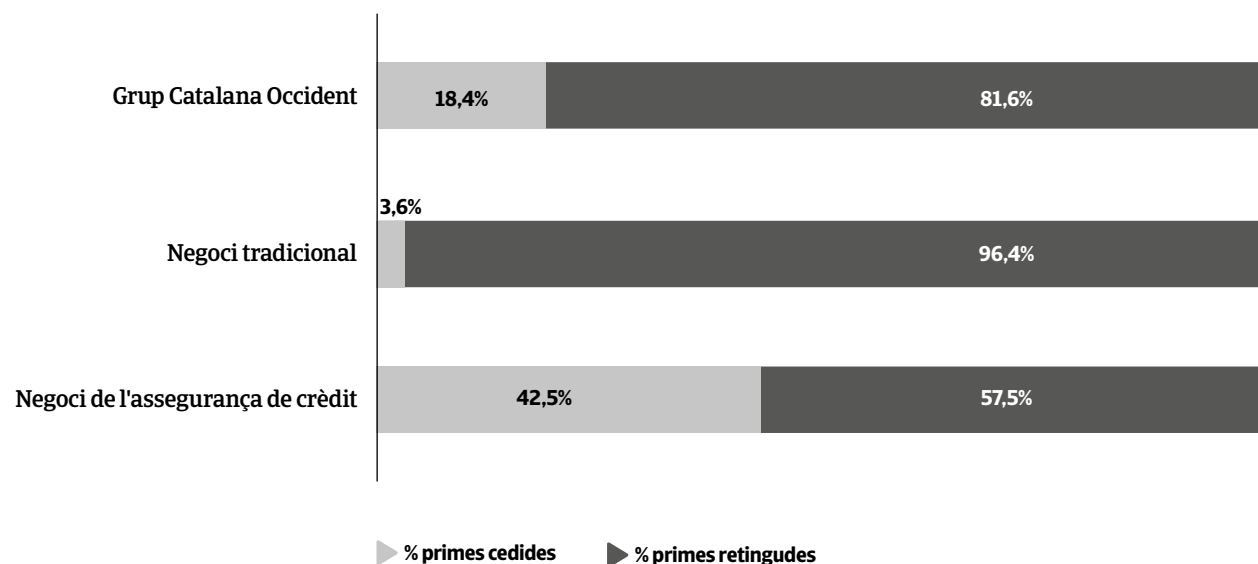
La cessió de primes a la reassegurança està marcada, fonamentalment, pel tipus de negoci assumit pel Grup. En l'assegurança de crèdit es fan cessions proporcionals, que aporten més estabilitat als resultats al llarg del cicle econòmic, així com cessions no proporcionals per mitigar l'impacte potencial de sinistres rellevants. En el negoci tradicional, es manté una forta retenció de negoci assegurat i la protecció de la reassegurança es fa, principalment, mitjançant contractes d'excés de pèrdues per a sinistres rellevants.

En conjunt, el cost de reassegurança ha comportat 144,1 milions d'euros, 7,2 milions procedents del negoci tradicional i 137,0 milions d'euros restants del negoci de l'assegurança de crèdit.

Les obridores principals dels quadres de reassegurança, tant per al negoci tradicional com per al negoci de l'assegurança de crèdit, són Munich Re, General Re, Swiss Re, Hannover Re i Axis. Totes tenen una qualificació creditícia d'A o superior.

Reassegurança	2012	2013	2014	2015	2016	% var. 15-16.	Negoci tradicional	Assegurança de crèdit
Primes cedides	-711,8	-697,2	-710,8	-742,2	-749,4	1,0%	-86,6	-662,8
Primes cedides netes	-707,6	-698,2	-695,4	-743,5	-752,0	1,1%	-90,2	-661,8
% sobre primes adquirides	-23,0%	-22,4%	-21,1%	-20,1%	-18,4%		-3,6%	-42,5%
Comissions	214,1	229,5	254,9	275,7	267,8	-2,9%	15,0	252,8
Sinistralitat	374,0	305,7	274,2	351,3	340,1	-3,2%	68,0	272,0
Resultat de la reassegurança cedida	-119,5	-163,1	-166,3	-116,5	-144,1	23,7%	-7,2	-137,0

(Xifres en milions d'euros)

Resultat financer

El resultat financer ha contribuït amb 62,3 milions d'euros al compte de resultats del Grup. Respecte de l'any anterior, el resultat financer davalla 26,5% a causa de l'impacte diferent dels resultats no recurrents (pèrdua de 15,5 milions d'euros el 2016 respecte de beneficis de 22,3 milions d'euros el 2015).

El resultat financer recurrent augmenta 24,5%, impulsat per l'assegurança de crèdit.

El negoci tradicional ha aconseguit 71,5 milions d'euros, 2,0% més que en l'exercici 2015. En relació amb les primes adquirides, descendeix 0,4 p. p., que es deuen exclusivament a la contribució diferent de societats filials. Tot i els reduïts tipus d'interès, els ingressos financers nets de despeses augmenten 5,1%.

La contribució de l'assegurança de crèdit més gran es deu principalment a les diferències de canvi, i millora en 8,0 milions d'euros. Addicionalment, s'aplica un ajustament pels interessos de préstecs intragrup, de manera que el resultat passa a ser de 6,3 milions d'euros.

Resultat financer	2012	2013	2014	2015	2016	% var. 15-16
Ingressos financers nets de despeses	160,7	164,9	176,2	212,5	223,3	5,1%
Diferències de canvi	-0,7	-0,4	-0,1	0,1	0,1	
Societats filials	6,3	17,8	18,9	4,9	0,3	
Interessos aplicats a vida	-134,6	-138,3	-140,5	-147,4	-152,2	3,3%
Resultat recurrent del negoci tradicional	31,7	44,0	54,5	70,1	71,5	2,0%
<i>% sobre primes adquirides</i>	<i>1,9%</i>	<i>2,6%</i>	<i>3,0%</i>	<i>3,2%</i>	<i>2,8%</i>	
Ingressos financers nets de despeses	23,1	17,3	16,0	17,4	17,9	2,9%
Diferències de canvi	3,5	-2,7	-1,2	-0,4	8,0	
Societats filials	8,0	5,8	7,2	0,9	4,6	
Interessos del deute subordinat	-7,1	-7,1	-8,3	-13,1	-15,7	19,6%
Resultat recurrent de l'assegurança crèdit	27,5	13,3	13,7	4,8	14,8	
<i>% sobre ingressos per assegurances netes</i>	<i>1,8%</i>	<i>0,9%</i>	<i>0,9%</i>	<i>0,3%</i>	<i>0,9%</i>	
Ajustament interessos intragrup	0,0	0,0	0,0	-12,4	-8,5	
Resultat financer recurrent sobre crèdit ajustat	27,5	13,3	13,7	-7,5	6,3	
Resultat financer recurrent	59,2	57,3	68,2	62,5	77,8	24,5%
<i>% sobre ingressos per assegurances netes</i>	<i>1,9%</i>	<i>1,8%</i>	<i>2,0%</i>	<i>1,6%</i>	<i>1,8%</i>	
Resultat financer no recurrent	-11,2	15,7	5,7	22,3	-15,5	
Resultat financer	48,0	73,0	73,9	84,8	62,3	-26,5%

(Xifres en milions d'euros)

Resultat no recurrent

En l'exercici 2016 s'han reclassificat partides, fet que ha afectat la seva consideració de resultat recurrent i no recurrent.

En el tancament de l'exercici 2016, el Grup ha tingut un impacte negatiu de -21,0 milions d'euros en concepte de resultats no recurrents.

Per negocis, el resultat no recurrent després d'impostos del negoci tradicional ha comportat un guany de 5,1 milions d'euros, amb el suport de beneficis per realitzacions d'actius financers. Respecte de la dada publicada el 2015, s'han reclassificat determinades partides a resultat recurrent.

Per la seva banda, el negoci de l'assegurança de crèdit ha registrat una pèrdua de -26,1 milions d'euros provinents, principalment, de la deterioració de valor en augmentar la participació fins al 100% en la societat filial Graydon.

Resultat no recurrent (net d'impostos)	2012	2013	2014	2015	2016
Tècnic negoci tradicional	0,3	-0,2	-0,1	0,0	0,0
Financer negoci tradicional	-8,5	4,3	0,3	9,7	5,3
Despeses i d'altres no recurrents negoci tradicional	-3,1	-10,1	-2,2	-4,6	-0,2
No recurrents negoci tradicional	-11,2	-6,0	-1,9	5,2	5,1
Tècnic assegurança de crèdit	1,6	-0,6	0,6	0,0	0,0
Financer negoci assegurança de crèdit	-0,3	6,9	0,5	1,7	-20,8
Payback al Consorci de Compensació d'Assegurances	10,5	-5,2	-7,1	0,0	0,0
Despeses i d'altres no recurrents assegurança de crèdit	0,0	0,0	0,0	-17,6	-5,3
No recurrents negoci assegurança de crèdit	11,8	1,1	-6,0	-15,9	-26,1
Resultat no recurrent (net impostos)	0,5	-4,9	8,1	-10,8	-21,0

(Xifres en milions d'euros)

Inversions i fons gestionats

L'activitat d'inversió, centrada en actius tradicionals, el 2016 també es caracteritza per la prudència i la diversificació.

El Grup gestiona fons per un import d'11.672,1 milions d'euros, 616,3 milions d'euros més que en l'exercici anterior.

La inversió total en immobles a valor de mercat va ascendir a 1.173,2 milions d'euros. La majoria dels immobles del Grup estan situats en zones considerades *prime*, de les ciutats espanyoles principals. La totalitat dels immobles per a ús de tercers estan situats en aquestes zones i presenten una taxa d'ocupació molt elevada. Cada dos anys se'n fa la taxació per mitjà d'entitats autoritzades pel supervisor. Les plusvàlues dels immobles ascendeixen a 468,9 milions d'euros. Per a més informació, consultin la nota 8a i 8b de les notes de la memòria.

La inversió en renda fixa representa el 61,1% del total de la cartera, amb 6.578,0 milions d'euros. La distribució del ràting de la cartera es mostra de manera gràfica tot seguit. En el tancament de l'exercici, el 37,4% de la cartera és ràting A o superior, si bé el ràting mitjà és de BBB, que respon principalment a la inversió en bons de l'Estat espanyol.

Inversions i fons administrats	2012	2013	2014	2015	2016	% var. 15-16	% sobre inv. R. Cia.
Immobles	1.030,0	977,4	943,3	1.024,4	1.173,2	14,5%	10,9%
Renda fixa	3.724,2	4.114,9	4.906,4	6.396,3	6.578,0	2,8%	61,1%
Renda variable	521,7	754,3	927,0	1.304,3	1.345,8	3,2%	12,5%
Dipòsits en entitats de crèdit	540,5	600,5	593,9	464,4	412,6	-11,2%	3,8%
Resta d'inversions	136,0	137,7	141,0	124,6	133,2	6,9%	1,2%
Tresoreria i actius monetaris	815,7	679,1	789,7	772,2	1.060,6	37,4%	9,9%
Inversions en societats participades	338,0	362,6	373,5	99,0	62,9	-36,5%	0,6%
Total inversions risc entitat	7.106,2	7.626,5	8.674,9	10.185,2	10.766,3	5,7%	100,0%
Inversions per compte de prenedors	262,7	281,1	294,8	315,7	332,5	5,3%	
Plans de pensions i fons d'inversió	449,4	474,3	511,1	554,9	573,2	3,3%	
Total d'inversions risc prenedor	712,1	755,4	805,9	870,6	905,7	4,0%	
Inversions i fons administrats	7.818,3	8.381,9	9.480,8	11.055,8	11.672,1	5,6%	

La durada de la cartera en el tancament de l'exercici se situa en 4,67 i la rendibilitat en 2,90%. La renda variable representa el 12,5% de la cartera i incrementa 3,2%, fet que reflecteix l'augment de revaloració del mercat financer.

La cartera de valors està àmpliament diversificada i centrada en valors d'alta capitalització, principalment dels mercats espanyol (33,4%) i europeu (66,6%), que presenten atractives rendibilitats per dividend.

El Grup manté una posició de liquiditat de 1.473,2 milions d'euros (412,6 milions d'euros en dipòsits en entitats de crèdit, en Banc Santander i en BBVA, principalment).

La informació relativa a distribució per carteres, tipologia d'inversió i venciments es pot consultar en la nota 4b de les notes de la memòria. La informació relativa al detall de les societats participades és als annexos I i II de les notes de la memòria.

(Xifres en milions d'euros)

Gestió del capital

El Grup Catalana Occident gestiona el seu capital amb l'objectiu de maximitzar el valor per a tots els grups d'interès, i preserva una sòlida posició per mitjà de l'obtenció de resultats a llarg termini i remunerant l'accionista amb una política prudent i sostenible.

Totes les entitats que formen el Grup mantenen la fortalesa financera necessària per desenvolupar la seva estratègia de negoci, assumeixen riscos de manera prudent i compleixen les necessitats de solvència requerides.

Principis de gestió del capital

La gestió del capital del Grup es regeix pels principis següents:

- Assegurar que les companyies del Grup disposen de prou capital per complir les seves obligacions, fins i tot davant d'esdeveniments extraordinaris.
- Gestionar el capital tenint en compte la visió econòmica, comptable així com els objectius fixats en l'atracció de risc.
- Optimitzar l'estructura de capital mitjançant una assignació eficient de recursos entre les entitats, preservar la flexibilitat financera i remunerar l'accionista adequadament.

El Grup defineix el pla estratègic i l'estratègia de riscos considerant la seva política de gestió de capital. Per fer-ho se serveix de les projeccions de solvència fetes en el procés d'avaluació interna dels riscos i de la solvència (en anglès *own risk and solvency assessment*, ORSA).

La quantificació de capital es fa des del punt de vista de grup i des del punt de vista de cadascuna de les entitats fent servir diversos models per al monitoratge: ORSA, agències de ràting, models econòmics i reguladors.

Evolució del capital

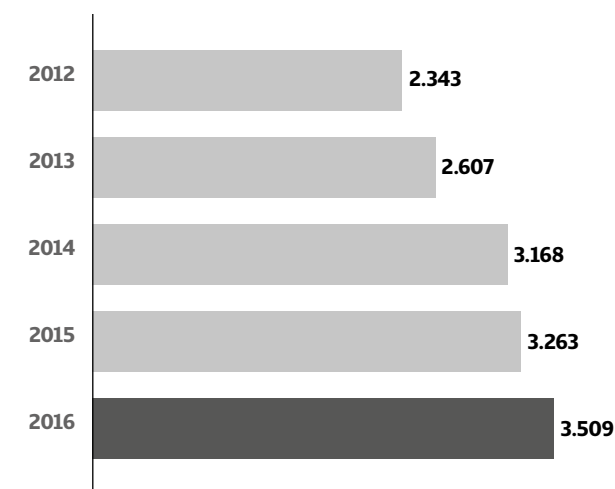
(Xifres en milions d'euros)

RECURSOS PERMANENTS EL 31/12/2015	2.797,7
PATRIMONI NET EL 31/12/2015	2.585,9
(+) Resultats consolidats	324,5
(+) Dividends pagats	-83,0
(+) Variació d'ajustaments per valoració	53,7
(+) Altres variacions	-46,4
Total moviments	248,8
TOTAL PATRIMONI NET EL 31/12/2016	2.834,7
Deute subordinat	204,9
RECURSOS PERMANENTS EL 31/12/2016	3.039,6
Plusvàlues no recollides en el balanç	468,9
RECURSOS PERMANENTS a valor mercat	3.508,5

La millora del resultat ha contribuït a augmentar la solidesa patrimonial del Grup. Els moviments que hi ha hagut en els mercats han comportat un augment del valor de les inversions, amb un impacte positiu de 53,7 milions d'euros. Així mateix, s'han pagat dividends per import de 83,0 milions d'euros, i en conseqüència ha minorat el patrimoni net pel mateix import. Per ampliar la informació, consultin l'estat complet dels canvis referits al patrimoni net dels comptes anuals.

Atradius té emès deute subordinat, amb venciment el setembre del 2044, i una primera possibilitat d'amortitzar-se a partir de setembre del 2024. Merita interessos a un tipus fix de 5,25% durant els primers deu anys i, a partir de llavors, el tipus d'interès serà variable d'EURIBOR a tres mesos més 5,03% (consultin l'apartat 12b de les notes de la memòria).

Evolució del capital

Ràting d'A estable

A. M. Best destaca, en les companyies del negoci tradicional, tres aspectes bàsics:

- El bon model de negoci.
- Els excel·lents resultats operatius.
- L'adequada capitalització gràcies a la generació interna de capital.

Així mateix, A. M. Best destaca les prudents directrius de subscripció i l'àmplia xarxa d'agents, que permeten més lleialtat del client. Addicionalment, considera que l'exposició a catàstrofes naturals és limitada gràcies a un sistema nacional de cobertura.

A. M. Best i Moody's destaquen la forta posició competitiva de les companyies del negoci de l'assegurança de crèdit per mitjà:

- De la bona capitalització.
- Del baix palanquejament financer.
- De la conservadora cartera d'inversió.

	AM Best	Moody's
Assegurances Catalana Occident	A estable	
Seguros Bilbao	A estable	
Plus Ultra Seguros	A estable	
Atradius Crédito y Caución	A estable	A3 estable
Atradius Re	A estable	A3 estable

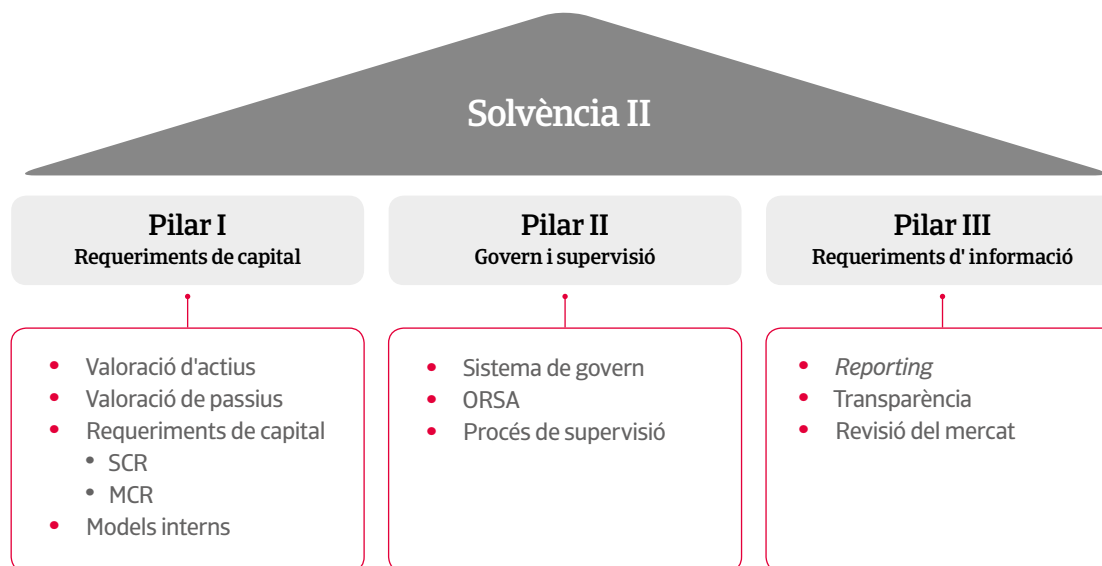
Sòlida ràtio de Solvència II

Des de l'1 de gener del 2016 el capital es quantifica a partir de la fórmula estàndard que s'indica en la normativa de Solvència II. Així, la ràtio de solvència del Grup i de cadascuna de les seves entitats és el resultat de comparar els fons propis de l'entitat a valor de mercat (capital econòmic) amb el requeriment de capital de solvència obligatori (en anglès *solvency capital requirement, SCR*).

En el requeriment de capital de solvència obligatori s'indiquen tots els riscos a què està exposada l'entitat i, en particular, els següents: risc de mercat, risc de subscripció, risc de contrapart i risc operacional.

El Grup Catalana Occident i totes les seves entitats reflecteixen una sòlida ràtio de solvència. Amb fórmula estàndard, la ràtio estimada del Grup se situa en nivells de 200%.

El Grup calcula el requeriment de capital de solvència d'acord amb la fórmula estàndard que preveu la normativa, excepte en el ram de crèdit i caució, per al qual, a fi d'indicar les especificitats del negoci, s'ha desenvolupat un model intern parcial per calcular el risc de subscripció presentat per a l'aprovació davant el Col·legi de Supervisors.

Marc ètic

El Grup fomenta una gestió responsable i transparent, en què el client és el centre de l'activitat, i les persones, l'actiu més important.

El comportament de tots els membres del Grup es basa en principis ètics basats en la bona fe.

El *Codi ètic* del Grup, refós el gener del 2015 i revisat amb caràcter anual, recull, sistematitza i fa públics els seus principis i valors d'actuació, amb la finalitat de convertir-los en les pautes que regeixin les relacions comercials i professionals de tots els seus integrants: consellers, empleats, agents i col·laboradors.

Codi ètic del Grup

El Grup Catalana Occident ha formalitzat el compromís del seu equip humà amb els principis de la bona fe i d'integritat mitjançant l'aprovació del *Codi ètic* del Grup.

Els pilars principals que defensa són:

La integritat i honestat per generar confiança

El respecte i compliment de les lleis i normes vigents

El respecte a les persones, a la seva dignitat i els seus valors vigents

La confidencialitat de la informació dels assegurats i accionistes, i la plena transparència amb ells

L'excel·lència en el tracte professional per situar la satisfacció dels clients al centre de l'actuació professional

Els anteriors valors i principis d'actuació es plasmen en el *Codi ètic* i en la normativa interna que el desenvolupa, que és aplicable a tots els seus empleats, agents i col·laboradors i que abasta, entre d'altres, l'actuació del responsable de compliment penal del Grup Catalana Occident, l'actuació davant la recepció de documentació judicial o en cas de rebre una inspecció i el *Manual de procediments i selecció de proveïdors*.

Comunicació i seguiment

El *Codi ètic* s'ha comunicat per mitjà de la intranet de cadascuna de les companyies del Grup i, a més, s'han impartit cursos de formació.

Així mateix, el Grup Catalana Occident disposa d'un canal de denúncies en casos de vulneració del codi ètic, regulat per la normativa relativa al procediment d'actuació en casos d'irregularitats i frauds. El mateix codi faculta el Grup per prendre les mesures que consideri procedents d'acord amb el marc normatiu vigent.

A més, el Grup Catalana Occident duu a terme un exercici responsable de la seva activitat, principalment de les maneres següents:

- Construint un entorn social i econòmic estable, amb un espai saludable i educació, bones relacions amb les institucions i, en general, uns elevats estàndards de prestacions.
- Incrementant el compromís dels treballadors amb els objectius i la missió del Grup.
- Conservant el medi ambient.

Model de govern corporatiu

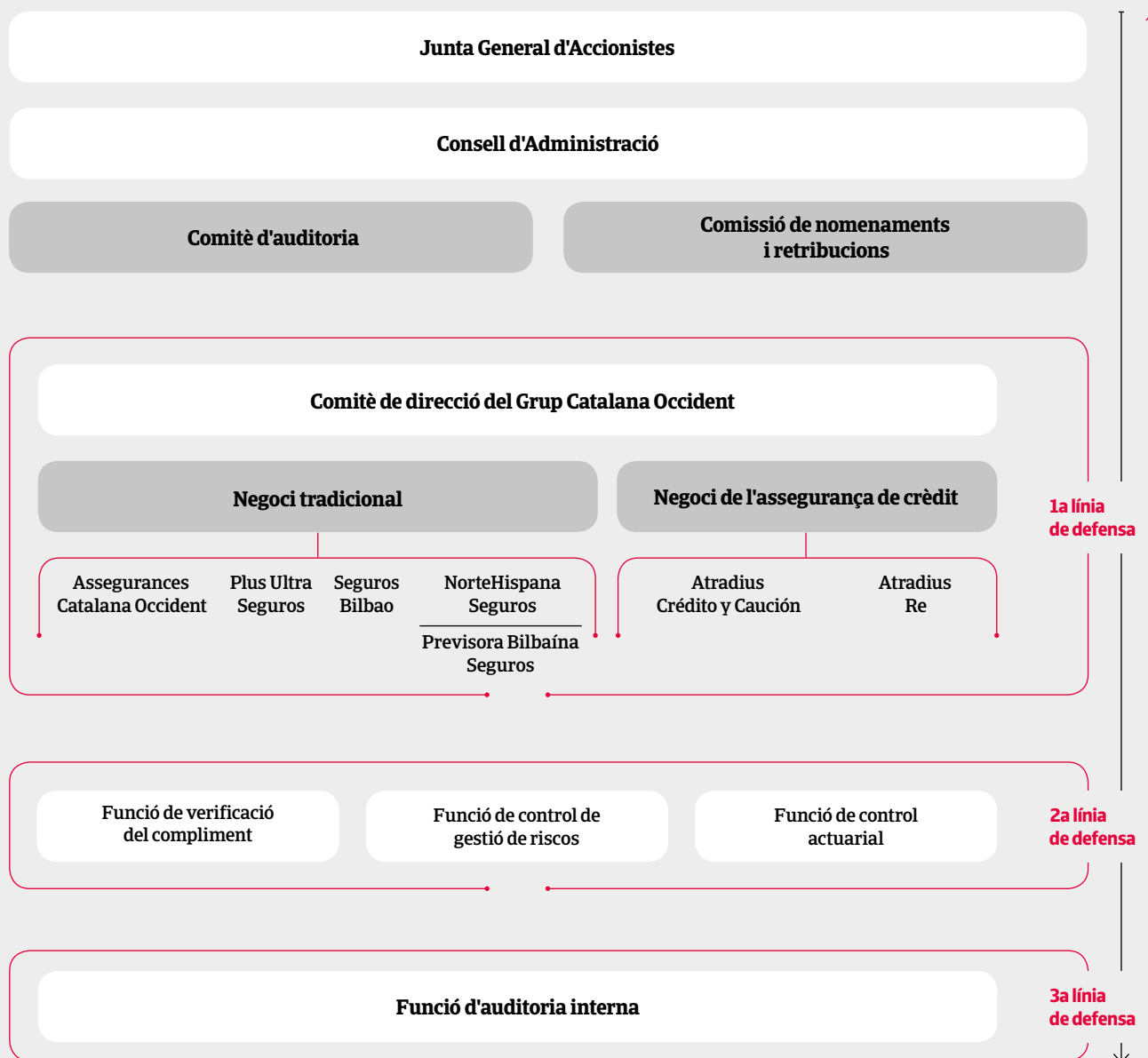
El Grup Catalana Occident disposa d'un Consell d'Administració que aplica amb transparència i rigor els principis de bon govern.

Junta General d'Accionistes

La Junta General és l'òrgan de representació dels accionistes que conformen el capital social del Grup. Es reuneix almenys una vegada a l'any, durant els sis primers mesos de cada exercici. Una de les seves funcions principals és l'aprovació dels comptes i prendre decisions sobre l'aplicació del resultat.

El seu funcionament i actuació estan regulats pel Reglament de la Junta General d'Accionistes (*disponible al web del Grup*).

Per facilitar la participació de tots els accionistes, el Grup posa a la seva disposició un fòrum digital de debat i mitjans electrònics que faciliten el vot a distància i la delegació de representació.

Consell d'Administració

El Consell d'Administració és el màxim òrgan de gestió del Grup. El principi rector de la seva actuació és delegar la gestió ordinària en l'equip de direcció i concentrar la seva activitat en la funció de supervisió, que comprèn:

- Responsabilitat estratègica: orientar les polítiques del Grup.
- Responsabilitat de vigilància: controlar les instàncies de gestió.
- Responsabilitat de comunicació: servir d'enllaç amb els accionistes.

Entre altres qüestions, correspon al consell l'aprovació del pla estratègic, els objectius i pressupostos anuals, la política d'inversions i de finançament, i les polítiques de govern corporatiu, dividendes i control i gestió de riscos.

El seu funcionament i actuació estan regulat pel Reglament del Consell d'Administració, disponible al web del Grup: www.grupcatalanaoccident.cat.

Comissions delegades

Consell d'Administració

 President
José María Serra Farré*

 Vicepresident
JS Invest, SL
Javier Juncadella Salisachs

 Conseller delegat
José Ignacio Álvarez Juste*

 Conseller secretari
Francisco J. Arregui Laborda*

 Vocals
Jorge Enrich Izard
Juan Ignacio Guerrero Gilabert**
Federico Halpern Blasco
Francisco Javier Pérez Farguell**
Hugo Serra Calderón*

Maria Assumpta Soler Serra
Cotyp, SL – Alberto Thiebaut Estrada
Ensivest Bros 2014, SL – Jorge Enrich Serra
Inversiones Giró Godó, SL – Enrique Giró Godó

Jusal, SL – José María Juncadella Sala
Lacanuda Consell, SL – Carlos Halpern Serra
Villasa, SL – Fernando Villavecchia Obregón

 Vicesecretari no conseller
Joaquín Guallar Pérez

* Consellers executius. ** Independents. Consultin els currículums al web del Grup.

Comissions delegades

Comitè d'auditoria

 President
Francisco Javier Pérez Farguell

 Vocals
Juan Ignacio Guerrero Gilabert
Lacanuda Consell, SL

Comissió de nomenaments i retribucions

 President
Juan Ignacio Guerrero Gilabert

 Vocals
Francisco Javier Pérez Farguell
JS Invest, SL

El perfil dels membres del Consell i de les comissions es pot consultar al lloc web del Grup Catalana Occident.

Gestió de riscos

El Consell d'Administració és el responsable d'establir l'estratègia i les polítiques de gestió de riscos del Grup.

Sistema de gestió de riscos

El govern del sistema de gestió de riscos del Grup Catalana Occident es fonamenta en el principi de "tres línies de defensa":

1a línia – Presa i es responsabilitza de riscos

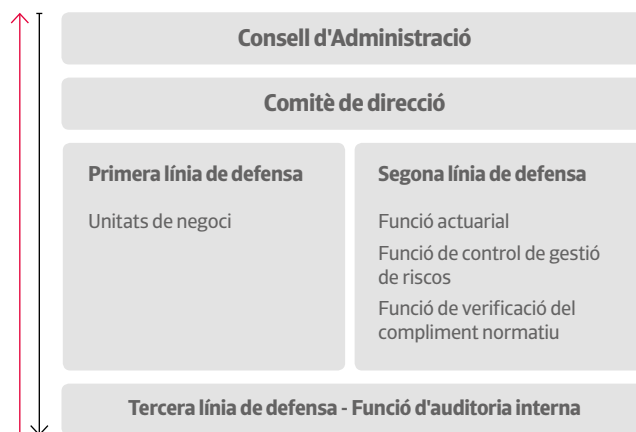
La conformen les unitats de negoci que són responsables del risc assumit i de gestionar-lo.

2a línia – Control i seguiment

Es compon de la funció de control de gestió de riscos, de verificació del compliment normatiu i actuarial. Defineix controls que permeten assegurar el compliment dels processos i de les polítiques de gestió de riscos.

3a línia – Funció d'auditoria interna

La funció d'auditoria interna és la responsable de dur a terme una avaluació independent de l'efectivitat del sistema de govern, del sistema de gestió de riscos i del control intern.

D'altra banda, el Consell d'Administració és el responsable de garantir l'eficàcia del sistema de gestió de riscos per mitjà del compliment de les estratègies generals del Grup i el comitè de direcció és el responsable d'assegurar la implementació, manteniment i seguiment correctes.

A fi de completar el govern del sistema de gestió de riscos, el Grup Catalana Occident i les seves entitats han desenvolupat polítiques escrites que, juntament amb les normes tècniques existents, garanteixen l'administració idònia dels riscos.

Aquestes polítiques identifiquen els riscos propis de l'àrea afectada, estableixen mesures de quantificació del risc, determinen les accions per vigilar i controlar aquests riscos, estableixen mesures per mitigar-ne l'impacte i determinen els sistemes d'informació i control intern que es fan servir per controlar i gestionar els riscos esmentats.

Estratègia de riscos

El Grup Catalana Occident defineix la seva estratègia de riscos com el nivell de riscos que està disposat a assumir per assolir els objectius que estableixen el pla estratègic i les directrius anuals.

Dins de l'estratègia de riscos es desglossen els conceptes següents:

▶ Perfil de risc

Risc assumit mesurat en termes de capital requerit.

▶ Atracció de risc

Risc màxim que l'entitat està disposada a acceptar per assolir els seus objectius.

▶ Tolerància al risc

Primer nivell de desagregació de l'atracció del risc segons el negoci, tipus de risc i entitat individual.

▶ Límit de risc

Límits operatius establerts per complir la tolerància al risc.

▶ Indicadors d'alerta

Adicionalment el Grup disposa d'un seguit d'indicadors d'alerta ràpida que serveixen de base tant per al monitoratge dels riscos com per al compliment de l'atracció de risc aprovat pel Consell d'Administració.

Fundació Jesús Serra

La Fundació Jesús Serra és la institució per mitjà de la qual es canalitza l'acció social del Grup Catalana Occident. Constituïda el 1998, les seves activitats segueixen fidelment els valors humanistes del seu fundador, Jesús Serra, i donen suport a iniciatives en les àrees de música i poesia, recerca, docència, esport i solidaritat.

Música i poesia

El suport a la cultura es concreta en la promoció de dues de les seves manifestacions principals: la música i la poesia. La Fundació col·labora amb el Concurs Internacional de Música Maria Canals, un dels més rellevants des del punt de vista mundial, i patrocina la gira espanyola del guanyador de cada edició. Organitza de manera paral·lela la iniciativa Pianos al Carrer, que consisteix a situar aquests instruments a diferents ciutats a fi de fomentar l'aprenentatge i l'afició per la música. El 2016 es van posar a disposició de qui volgués tocar-los set pianos de cua als carrers principals de Madrid, Barcelona, Salamanca i Cadis.

Per la seva banda, el 2016 es van presentar al Concurs de Poesia 950 poemes de joves escriptors de 28 països, una xifra que s'incrementa any rere any.

Recerca i docència

El Programa d'Investigadors Visitants Fundació Jesús Serra, desenvolupat en col·laboració amb el Centro Nacional de Investigaciones Cardiovasculares (CNIC), el Centro Nacional de Investigaciones Oncológicas de Madrid (CNIO) i l'Instituto de Astrofísica de Canarias (IAC), consisteix a procurar l'estada d'investigadors visitants de gran prestigi en aquestes entitats, amb l'objectiu d'aprofundir en la relació científica del grup de recerca amfitrió amb el grup del centre d'origen dels investigadors visitants, així com iniciar noves línies d'actuació que es derivin de la generació d'interessos científics comuns.

També destaca la participació en el programa Comfuturo, liderat per la Fundación CSIC, que busca la promoció de l'ocupació entre joves investigadors i els ajuda a acabar els estudis i així a formar part de la comunitat investigadora a Espanya, per evitar la migració de talent.

El 2016 l'impuls a la docència es va materialitzar en el lliurament de beques a la Universitat Abat Oliba CEU als col·legis guanyadors del Campionat de Tennis Escolar de Catalunya Fundació Jesús Serra i en importants escoles de negocis com ara ESADE o Deusto Business School.

Esport

A l'àrea de foment de la pràctica esportiva entre infants i joves, cal destacar el ja tradicional Trofeu d'Esquí Fundació Jesús Serra, que se celebra a l'estació hivernal de Baqueira-Beret, amb premis que consisteixen en ajuts econòmics perquè els guanyadors menors de 25 anys puguin continuar els estudis.

Solidaritat

L'esport i la solidaritat es van donar la mà en el suport als tenistes discapacitats Quico Tur i Lola Ochoa, que van formar part de la delegació espanyola als Jocs Paralímpics de Rio de Janeiro, al setembre. Per tal de contribuir a millorar l'educació dels qui més ho necessiten, la Fundació Jesús Serra proporciona, en el projecte anomenat Àfrica Digna, beques a noies de Kenya, amb la finalitat que puguin acabar els estudis i aconseguir després una feina per mantenir-se, ajudar les seves famílies i la seva comunitat.

El 2016 es van posar en marxa nous projectes com ara Via Làctica, juntament amb l'ONG Olvidados, per proporcionar llet maternitzada a infants de 0-3 anys provinents de famílies sense mitjans econòmics.

Foment de la participació interna

La Fundació Jesús Serra té un paper important en la construcció d'una cultura comuna del Grup Catalana Occident, per la qual es faciliten la trobada i la participació d'empleats de totes les companyies en diferents programes i esdeveniments. Cal destacar la participació de disset equips al *trailwalker* Oxfam 2016, amb edicions a Girona i Madrid.

A més, en dates pròximes a Nadal se celebra un festival de màgia solidària adreçat a les famílies, un esdeveniment que ens dos anys ha superat el miler d'assistents.

Estratègia de responsabilitat corporativa

L'estratègia de responsabilitat corporativa del Grup Catalana Occident és el marc en què les seves companyies duen a terme el negoci d'acord amb criteris de creació de valor per a la societat, ètica, transparència i compromís amb la legalitat. Es construeix sobre dos pilars: la creació de valor social sostenible i el bon govern.

Sota l'estricta supervisió del Consell d'Administració, responsable de fixar i reorientar l'estratègia de la responsabilitat corporativa, la seva gestió és transversal i implica totes les àrees de negoci i entitats del Grup en tres dimensions:

- **La seva activitat econòmica**
El Grup basa la seva activitat en tres pilars estratègics — creixement, rendibilitat i solvència—, que generen valor en els seus grups d'interès.
- **La seva gestió mediambiental**
El Grup s'esforça a difondre una cultura de respecte del medi ambient per mitjà de la implementació de polítiques d'eficiència en el consum de recursos i de minimització de la generació de residus.
- **La seva gestió social**
La tasca del Grup s'orienta a les persones, tant a les qui col·laboren amb les seves companyies i hi treballen com a les qui en reben els serveis o conviuen en el seu entorn, i es materialitza en mesures que contribueixen a la seva millora social i econòmica.

Identificació amb els grups d'interès

El Grup Catalana Occident desenvolupa una gestió socialment responsable, integrada en la seva estratègia, en constant diàleg amb els seus grups d'interès.

- **Empleats:** l'actiu més important.
- **Clients:** la baula central de l'activitat.
- **Accionistes i inversors:** la peça clau per a la sostenibilitat.
- **Distribuidors:** formats per la xarxa de mediadors que integren agents i corredors.
- **Col·laboradors i proveïdors:** grup heterogeni format per pèrits, metges, advocats, etc.
- **Societat:** abasta el conjunt de l'opinió pública, els mitjans de comunicació i les administracions públiques.
- **Medi ambient:** amb la preservació del qual està compromès el Grup.

Una de les directrius del pla estratègic del 2016 és difondre el canvi social i adaptar-s'hi. Aquest compromís també s'aplica a la relació amb cadascun dels grups d'interès, que s'ha de basar en la confiança i en la generació de valor mutu.

El *Codi ètic* del Grup Catalana Occident recull els principis transversals que guien totes les interaccions amb els seus grups d'interès i assumeix compromisos específics amb cadascun.

Compromisos específics amb els grups d'interès

Treballadors

Igualtat d'oportunitats, retribució justa i formació permanent.

Clients

Desenvolupar productes competitius, assessorament personal i excel·lència en el servei.

Accionistes i inversors

Oferir un retorn atractiu a la seva inversió mitjançant una gestió prudent de riscos, a la transparència en la informació i a desenvolupar una estratègia a llarg termini.

Distribuidors/mediadors

Suport continu al seu desenvolupament professional, equitat en la remuneració i tracte que els ofereixi confiança i seguretat.

Col·laboradors i proveïdors

Objectivitat, imparcialitat, transparència i igualtat de tracte.

Societat

Cooperar proactivament amb entitats del sector assegurador i altres associacions. Fer una contribució solidària per mitjà de la Fundació Jesús Serra.

Medi ambient

Fomentar la conscienciació i el respecte del medi ambient.

Perspectives i reptes per al 2017

Millorar el servei al client mitjançant l'actualització de la cartera de productes, l'evolució dels processos i la millora en la prestació dels serveis.

El Grup Catalana Occident afronta el 2017 amb reptes estratègics, fruit de la conjuntura econòmica i geopolítica i de la ràpida transformació que viu el mercat.

Les previsions econòmiques són millors i situen el creixement de l'economia mundial de 3,1% a 3,4%, amb un consum cada vegada més enfortit i un mercat laboral que funciona a bon ritme.

Les economies avançades creixeran 1,9% (0,3 p. p. més que el 2016), impulsades pels Estats Units, i les economies emergents creixeran 4,5% (0,4 p. p. més que el 2016). Les previsions per a Espanya són que el creixement del PIB se situarà en 3,3% i serà un dels països que més creixerà d'Europa.

Tot i això, el 2017 també es presenta amb riscos geopolítics, amb eleccions a Holanda, França i Alemanya, amb la incògnita de quin serà el model de sortida del Regne Unit de la Unió Europea i amb les primeres decisions del govern dels Estats Units, a més de la creixent amenaça del terrorisme islàmic.

El 2017 el Grup pretén continuar creixent de manera equilibrada, rendible i sòlida a mitjà i llarg termini.

A aquest efecte es duen a terme projectes amb les finalitats següents:

- Oferir productes adaptats a les noves necessitats dels clients.
- Millorar les eines digitals a la disposició dels clients i dels mediadors per facilitar-los les gestions.
- Simplificar i optimitzar els processos per millorar l'experiència del client i reduir costos operatius.
- Fomentar la digitalització dels empleats, col·laboradors i mediadors.

Tot això, mesurant l'experiència del client en tots els punts de contacte, buscant la millora contínua.

Directrius estratègiques 2017

Impulsar
el desenvolupament de la xarxa de distribució.

Focalitzar
l'empresa cap al creixement.

Mantenir
el diferencial de la despesa tècnica i els marges amb el mercat.

Millorar
la ràtio d'eficiència.

Generar
coneixements i valors comuns.

Entendre
el canvi social i adaptar-s'hi.

Comptes anuals consolidats

Grup Catalana Occident, SA

Balanços consolidats el 31 de desembre del 2016 i 31 de desembre del 2015

ACTIU		31.12.2015		31.12.2016	
1.	Efectiu i altres actius líquids equivalents		609.733		1.036.622
2.	Actius financers mantinguts per negociar		—		56
3.	Altres actius financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys		297.099		362.698
	a) Instruments de patrimoni.	57		5.022	
	b) Valors representatius de deute.	—		46.843	
	c) Inversions per compte de prenedors que assumeixen el risc de la inversió.	297.042		310.833	
4.	Actius financers disponibles per a la venda.		8.035.504		8.115.880
	a) Instruments de patrimoni.	1.487.278		1.385.127	
	b) Valors representatius de deute.	6.383.505		6.519.103	
	c) Préstecs.	121		100	
	d) Dipòsits en entitats de crèdit.	164.600		211.550	
5.	Préstecs i partides per cobrar		1.239.641		1.178.441
	a) Préstecs i altres actius financers.	424.279		334.032	
	b) Partides per cobrar.	796.729		822.620	
	c) Inversions per compte de prenedors que assumeixen el risc.	18.633		21.789	
8.	Participació de la reassegurança en les provisions tècniques		1.002.119		895.122
9.	Immobilitzat material i inversions immobiliàries		553.104		698.165
	a) Immobilitzat material.	274.403		300.127	
	b) Inversions immobiliàries.	278.701		398.038	
10.	Immobilitzat intangible		826.360		912.970
	a) Fons de comerç.	704.289		774.838	
	b) Despeses d'adquisició de carteres de pòlisses.	5.247		5.242	
	c) Un altre immobilitzat intangible.	116.824		132.890	
11.	Participacions en entitats valorades pel mètode de la participació		99.013		62.898
12.	Actius fiscals		172.358		168.869
	a) Actius per impost corrent.	76.282		77.818	
	b) Actius per impost diferit.	96.076		91.051	
13.	Altres actius		461.054		475.758
TOTAL ACTIU			13.295.985		13.907.479

(Xifres en milers d'euros)

Grup Catalana Occident, SA

Balanços consolidats el 31 de desembre del 2016 i 31 de desembre del 2015

	31.12.2015		31.12.2016	
TOTAL PASSIU				
2. Altres passius financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys		10.710.138		11.072.780
3. Dèbits i partides per pagar		—		—
a) Passius subordinats.	211.821	818.953	204.927	852.329
b) Altres deutes.	607.132		647.402	
5. Provisions tècniques				
a) Per a primes no consumides.	1.205.607	9.074.320	1.246.864	9.351.021
b) Per a riscos en curs.	9.515		6.073	
c) Per a assegurances de vida.				
— Provisió per a primes no consumides i riscos en curs	24.656		25.339	
— Provisió matemàtica	4.775.532		5.050.747	
— Provisió d'assegurances de vida quan el risc de la inversió l'assumeix el prenedor	315.675		332.622	
d) Per a prestacions.	2.717.353		2.639.009	
e) Per a participació en beneficis i per a extorns.	7.043		6.495	
f) Altres provisions tècniques.	18.939		43.872	
6. Provisions no tècniques		161.130		186.422
7. Passius fiscals		378.461		375.003
a) Passius per impost corrent.	49.548		34.725	
b) Passius per impost diferit.	328.913		340.278	
8. Resta de passius		277.274		308.005
TOTAL PATRIMONI NET		2.585.847		2.834.699
Fons propis		1.773.341		1.959.209
1. Capital		36.000		36.000
2. Prima d'emissió		1.533		1.533
3. Reserves		1.515.709		1.677.274
4. Menys: accions i participacions en patrimoni pròpies		17.421		18.293
7. Resultat de l'exercici atribuïble a la societat dominant		268.120		295.599
a) Pèrdues i guanys consolidats.	296.143		324.505	
b) Pèrdues i guanys atribuïbles a socis externs.	28.023		28.906	
8. Menys: dividend a compte		30.600		32.904
Un altre resultat global acumulat		526.394		574.443
1. Partides que no es reclassifiquen en el resultat del període		—		—
2. Partides que es poden reciclar després del resultat del període		526.394		574.443
a) Actius financers disponibles per a la venda.	582.672		672.093	
c) Diferències de canvi.	(4.430)		(7.306)	
d) Correcció d'asimetries comptables.	(52.617)		(93.603)	
e) Entitats valorades pel mètode de la participació.	769		3.259	
f) Altres ajustaments.		—		—
PATRIMONI NET ATRIBUÏT A L'ENTITAT DOMINANT		2.299.735		2.533.652
INTERESSOS MINORITARIS		286.112		301.047
1. Un altre resultat global acumulat		(3.489)		(506)
2. Resta		289.601		301.553
TOTAL PATRIMONI NET I PASSIU		13.295.985		13.907.479

(Xifres en milers d'euros)

Grup Catalana Occident, SA

Compte de pèrdues i guanys consolidat corresponent als exercicis anuals acabats el 31 de desembre del 2016 i 2015

	Exercici 2015	Exercici 2016
1. Primes imputades a l'exercici, netes de reassegurança	2.098.422	2.483.180
2. Ingressos de l'immobilitzat material i de les inversions	120.615	131.622
3. Altres ingressos tècnics	181.030	203.167
4. Sinistralitat de l'exercici, neta de reassegurança	(1.124.559)	(1.388.839)
5. Variació d'altres provisions tècniques, netes de reassegurança	(2.781)	(3.553)
6. Participació en beneficis i extorns	—	—
7. Despeses d'explotació netes	(789.139)	(900.426)
8. Altres despeses tècniques	(11.238)	(12.459)
9. Despeses de l'immobilitzat material i de les inversions	(61.712)	(101.971)
A) RESULTAT ASSEGURANCES NO-VIDA	410.638	410.721
10. Primes imputades a l'exercici, netes de reassegurança	869.158	852.480
11. Ingressos de l'immobilitzat material i de les inversions	204.087	240.778
12. Ingressos d'inversions afectes a assegurances en què el prenedor assumeix el risc de la inversió	30.214	26.035
13. Altres ingressos tècnics	4.539	4.424
14. Sinistralitat de l'exercici, neta de reassegurança	(620.898)	(633.808)
15. Variació d'altres provisions tècniques, netes de reassegurança	(328.809)	(291.584)
16. Participació en beneficis i extorns	(701)	(1.480)
17. Despeses d'explotació netes	(69.680)	(73.163)
18. Altres despeses tècniques	(1.229)	(1.563)
19. Despeses de l'immobilitzat material i de les inversions	(25.254)	(45.329)
20. Despeses d'inversions afectes a assegurances en què el prenedor assumeix el risc de la inversió	(25.974)	(19.744)
B) RESULTAT D'ASSEGURANCES VIDA	35.453	57.046
C) RESULTAT COMPTE TÈCNIC	446.091	467.767
21. Ingressos de l'immobilitzat material i de les inversions	(1.788)	(3.952)
22. Diferència negativa de consolidació	—	—
23. Despeses de l'immobilitzat material i de les inversions	(13.427)	(12.238)
24. Altres ingressos	13.789	18.765
25. Altres despeses	(29.257)	(37.578)
E) RESULTAT ABANS D'IMPOSTOS	415.408	432.764
26. Impost sobre beneficis	(119.265)	(108.259)
F) RESULTAT DE L'EXERCICI PROCEDENT D'OPERACIONS CONTINUADES	296.143	324.505
27. Resultat de l'exercici procedent d'operacions interrompudes net d'impostos	—	—
G) RESULTAT CONSOLIDAT DE L'EXERCICI	296.143	324.505
a) Resultat atribuït a l'entitat dominant	268.120	295.599
b) Resultat atribuït a interessos minoritaris	28.023	28.906
BENEFICI PER ACCIÓ		
Bàsic	2,27	2,51
Diluït	2,27	2,51

(Xifres en milers d'euros)

Per a més informació contacteu amb:

analistas@catalanaoccidente.com

Telèfon: +34 935 820 518

www.grupcatalanaoccident.cat

